

LUNDS
UNIVERSITET

Socialhögskolan

Psykisk ohälsa bland unga

En kvalitativ innehållsanalys av medias framställning

Julia Jönsson och Magdalena Blomqvist

Kandidatuppsats (SOPA63)

HT 2019

Handledare: Emma Söderman

Abstract

Authors: Julia Jönsson and Magdalena Blomqvist

Title: Mental illness among young people - a qualitative content analysis of media's portrayal.

Supervisor: Emma Söderman

Assessor: Anders Lundberg

The aim of the study is to analyze how mental illness among young people is represented as a social problem in newspapers. A qualitative method has been utilized to analyze 63 different articles published within the period of 2019-01-01 to 2019-06-30 in three of Sweden's largest newspapers. Additionally, the theoretical framework that has been applied is the theory of claims-making. Furthermore, in the study, three different perspectives on how media portrays mental illness among young people have been found. The result highlights that mental illness among young people is constructed differently, depending on what claims are made and by who. In the newspaper articles where, young people were claim-makers, the problem was defined in terms of health and suicide while solutions were regarded in terms of openness and talking about mental illness. On the other hand, when professionals and scientists were the claims-makers, mental illness among young people was described as a result of a failing society. The solutions that were described were mainly about improvements in society's institutions. Finally, the study also found that politicians made few claims, but when they did, it was mainly solutions about mental illness among young people.

Keywords: claims-making, social problems, mental illness, young people, media

Förord

Vi vill tacka vår handledare Emma Söderman för hennes betydelsefulla hjälp under den process som en uppsats är. Genom hennes konstruktiva kritik på vårt arbete så har vi kunnat få nya perspektiv och hjälp att komma vidare när arbetet stått still. Vi vill även tacka våra familjer för tålamod och stöd under denna stundtals utmanande period. Avslutningsvis vill vi tacka varandra för att vi trots fallgropar kämpat på och hållit modet uppe hela vägen.

Julia Jönsson och Magdalena Blomqvist 2020-01-07

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Problemformulering.....	1
1.2 Syfte.....	3
1.3 Frågeställningar.....	3
1.4 Arbetsfördelning.....	3
2. Begreppsförklaring	3
2.1 Psykisk ohälsa	3
2.2 Unga.....	4
2.3 Media.....	5
3. Kunskapsläget.....	5
3.1 Orientering av kunskapsläget	5
3.2 Konstruktioner av sociala problem.....	6
3.2.1 Olika perspektiv på sociala problem	6
3.2.2 Psykisk ohälsa	7
3.3 Medias framställan av psykisk ohälsa.....	8
3.3.1 Medias konstruktion av psykisk ohälsa	8
3.3.2 Aktörer i media	9
4. Teoretiska utgångspunkter.....	10
4.1 En socialkonstruktionistisk ansats	10
4.2 Sociala problem och anspråksformulering.....	11
5. Metod och metodologiska övervägande.....	14
5.1 Kvalitativ innehållsanalys.....	14
5.2 Perspektivansats	15
5.3 Urval och sökvägar	16
5.4 Bearbetning och kodning av empiri.....	17
5.5 Forskningsetiska överväganden	18
5.6 Metodens tillförlitlighet.....	19
6. Resultat och analys.....	20
6.1 Psykisk ohälsa bland unga ur ett hälsoperspektiv.....	20
6.1.1 Sociala medier och skärmtid.....	20
6.1.2 Unga rör på sig för lite	23
6.1.3 Idrott och prestation.....	24
6.2 Psykiska ohälsa bland unga ur ett samhällsperspektiv.....	26
6.2.1 Rapporter om att psykisk ohälsa bland unga ökar.....	26
6.2.2 Vården för unga brister.....	29
6.2.3 Unga i kris saknar stöd	30
6.2.4 Skolan som specifikt problem.....	32

6.3 Psykisk ohälsa bland unga ur ett suicidperspektiv.....	33
6.3.1 Framställningen av ungas självmord	34
6.3.2 Generella anspråk på självmord.....	36
7. Sammanfattning och diskussion	36
7.1 Diskussion utifrån frågeställningarna.....	37
7.2 Avslutande diskussion.....	39
8. Referenslista.....	42
9. Bilagor.....	45
Bilaga 1: Artiklar hämtade från Aftonbladet.....	45
Bilaga 2: Artiklar hämtade från Expressen.....	49
Bilaga 3: Artiklar hämtade från Dagens Nyheter.....	51
Bilaga 4: Exempel av analyschemat.....	53

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Inga mänskliga tillstånd är i sig problematiska, utan det är när en grupp människor gör anspråk på att tillstånden är oönskade och behöver en lösning som det definieras som ett socialt problem. Psykisk ohälsa har blivit definierat som ett sådant problematiskt tillstånd eftersom det påverkar individen och bedöms ha konsekvenser för samhället (Kaplan 2004:561). En av fyra personer i världen kommer komma i kontakt med psykisk ohälsa eller neuropsykiatriska diagnoser någon gång i livet och år 2001 led 450 miljoner människor av sådana tillstånd. Med utgångspunkt i detta så kan psykisk ohälsa ses som ett folkhälsoproblem världen över (WHO 2001).

Psykisk ohälsa som problem tenderar till att ha olika definitioner vid olika tidpunkter, då föreställningar kring begreppet är kopplat till dess historiska och kulturella kontext. Således kan det som idag klassas som psykisk ohälsa ha setts som det “normala” för ett sekel sedan och idag har även massmedia fått en avgörande roll i samhället i att påverka dessa tidsbundna föreställningar (Hydén 2002:7–8). Massmedia har under de senaste åren kommit att ta en allt större plats i människors liv, med större möjligheter att påverka vilka ämnen som diskuteras och utifrån vilka perspektiv (Blomberg et. al. 2004:13–14). Det innebär att hur media rapporterar kan skapa nya problem, men också öka känsligheten gentemot vissa ämnen genom att ofta skriva om dem, exempelvis psykisk ohälsa. Massmedia är därmed en aktör och viktig informationskälla som kan påverka allmänhetens uppfattningar om vad som utgör ett socialt problem (ibid.). Således blir medias porträttering och konstruktion av psykisk ohälsa av vikt gällande samhällets generella uppfattningar av problemet (Anderson 2003:297; Ma 2017:91). Medias konstruktion blir därför aktuell för både studenter och yrkesverksamma inom socialt arbete och det är med utgångspunkt inom detta som vi valt att studera medias framställning av psykisk ohälsa bland unga som ett socialt problem.

Ett sätt att förstå massmedias roll i hur sociala problem skapas, är genom begreppet *claims-making* som beskrivs av Donileen Loseke (2003) och som översatts av Håkan Jönson (2010) till anspråksformulering. Teorin om anspråksformulering används för att undersöka skapandet av sociala problem genom att studera vilka som gör anspråk på att något är ett problem och där media ses som en avgörande anspråksformulerare (Loseke

2003). Forskning visar att medias nyhetsrapportering framställer psykisk ohälsa i negativ bemärkelse, där mediebilderna både är missvisande och stigmatiserande. Våld och droger är vanligt förekommande i samband med rapporteringen av psykisk ohälsa och det sker även en särskiljning av personer med psykisk ohälsa gentemot övriga individer (Murphy, Fatoye & Wibberley 2013:279–280). Blomberg et. al. (2004:17) beskriver att medias skildringar kan orsaka skador för de individer som framställs, på grund av att media inte bara påverkar befolkningens attityder, utan även andra aktörer såsom professioner och i förlängningen dess handlande.

Beckman och Hagquist (2010) har gjort en kvantitativ studie och fokuserat på *ungas* psykiska ohälsa kopplat till media med utgångspunkt i att det senaste 20 åren har det blivit allt vanligare att mötas av tidningsrubriker som skildrar olika dramatiska larmrapporter kring ungas psykiska ohälsa. Studien undersöker vilken bild som framställs av ungas psykiska ohälsa utifrån dokument från tre olika samhälleliga aktörer; riksdag, regering och myndigheter, dagspress samt forskning. Rapporten visade på att hur media framställer ungas psykiska ohälsa i hög grad grundar sig på tidigare forskning samt offentliga rapporter (Beckman & Hagquist 2010:4).

Vår studie ämnar bidra till de diskussioner som Beckman och Hagquist (2010) för, men genom en kvalitativ ansats då denna kan ge en djupare tolkning av medias framställning, specifikt konstruktionen av psykisk ohälsa bland *unga* i nutida media. Detta då psykisk ohälsa framställs som ett folkhälsoproblem och där medias bilder tycks påverka befolkningens föreställningar kring problemet. Vår studie får relevans för det sociala arbetet i den bemärkelsen att socionomer i sin profession är en del av samhället och därför kan vara mottagare av de bilder som porträtteras i media. Det kan prägla föreställningar om målgruppen unga med psykisk ohälsa som de i sin profession kommer i kontakt med. För att undersöka hur media framställer psykisk ohälsa bland unga kommer vi att studera artiklar i tre av Sveriges största dags- och kvällstidningar genom en socialkonstruktionistisk ansats och med teorin om anspråksformulering som verktyg. Detta för att få en förståelse av de anspråksformuleringar som präglar hur psykisk ohälsa bland unga som socialt problem konstrueras i artiklarna.

1.2 Syfte

Syftet med vår studie är att med hjälp av teori om anspråksformulering analysera hur psykisk ohälsa bland unga som socialt problem framställs i kvällstidningarna Aftonbladet och Expressen samt dagstidningen Dagens Nyheter under perioden 2019-01-01 till 2019-06-30.

1.3 Frågeställningar

1. Hur konstrueras psykisk ohälsa bland unga som ett socialt problem i dags- och kvällstidningarna?
2. Vilka aktörer är det som kommer till tals i tidningsartiklarna gällande den psykiska ohälsan bland unga?
3. Vilka lösningar för att minska psykisk ohälsa bland unga framträder i tidningsartiklarna?

1.4 Arbetsfördelning

Inledningsvis gjorde vi en planering för hur arbetet skulle genomföras, vilket innebar att vi i huvudsak skrev alla delar tillsammans. Vi delade dock upp vissa stycken men inte specifika avsnitt. Vid de tillfällena bearbetade vi alltid texten tillsammans efteråt för att sträva efter enighet i uppsatsen. Vid datainsamling av empirin, så sökte Julia efter artiklar på Expressen och Magdalena på Aftonbladet, tillsammans sökte vi på Dagens Nyheter. Vid reducering och tolkning av materialet så gjorde vi även detta tillsammans. Vi har inte alltid varit överens men genom diskussion har vi kunnat se empirin från flera olika vinklar och uppmärksamma när någon av oss varit alltför subjektiv. Det hjälpte oss att kontinuerligt bearbeta uppsatsen tillsammans då vi strävade efter att få en helhet i uppsatsens formalia och innehåll.

2. Begreppsförklaring

Begreppen psykisk ohälsa, unga och media används återkommande i denna uppsats, därför ges en överblick nedan av hur dessa kan förstås.

2.1 Psykisk ohälsa

Det mest framträdande synsättet att förklara fysisk och psykisk ohälsa har länge varit ur ett biologiskt perspektiv i termer av exempelvis genetiskt arv (Petersen, Heesacker & Schwartz 2001:213). Det socialkonstruktionistiska perspektivet bidrar till en annan syn på psykisk ohälsa och där sjukdomar, inklusive psykisk ohälsa, ses som socialt konstruerade utifrån rådande uppfattningar och normer i samhället. Definitionen påverkas av vem som gör anspråk på problemet ifråga (Petersen, Heesacker & Schwartz 2001:216ff.). Då denna studie tar avstamp i en socialkonstruktionistisk ansats, är vår utgångspunkt att psykisk ohälsa bör förstås som en produkt av den tid och kontext som begreppet är en del av. I dagens samhälle är Socialstyrelsens riktlinjer vägledande för det sociala arbetet och kan betraktas som en betydelsefull aktör gällande förklaringen av psykisk ohälsa. Enligt Socialstyrelsens (2013:8) definition kan "psykisk ohälsa" innefatta lindrigare besvär som oro eller nedstämdhet eller psykiska sjukdomar som depression eller ångestsyndrom. Folkhälsomyndigheten (2019) beskriver en liknande definition, men belyser till skillnad från Socialstyrelsen att det kan vara svårt att skilja vanliga känslouttryck från psykiska besvär. Dessa två aktörers synsätt på psykisk ohälsa menar vi kan ses som exempel på två olika framställningar av ungas psykiska ohälsa i Sverige idag.

2.2 Unga

I en publikation från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (Ungdomsstyrelsen 2010) beskrivs gruppen unga som en heterogen grupp, där begreppet unga kan hänvisa till både högstadieelever i 13-årsåldern men även 29-åriga unga vuxna. När det kommer till svensk ungdomspolitik så menar Ungdomsstyrelsen (2010) att den huvudsakliga målgruppen är unga i åldersgruppen 13–25 år. Statistiska centralbyrån (2019) benämner istället utifrån sin statistik att ungdom är en individ mellan åldern 15–24 år. Vidare använder Socialstyrelsen (2013:11–12) beteckningen "barn" i sin redovisning av statistik för åldrarna 0–17 år medan beteckningen "unga vuxna" används för åldersgruppen 18–24 år. Unga som begrepp används således i likhet med psykisk ohälsa utifrån olika betydelser, beroende på sammanhang och vilken aktör det är som uttalar sig. I vår uppsats så har vi utgått från empirins benämningar av begreppet unga, vilket kunde variera mellan åldern 13 till 29 år.

2.3 Media

Enligt Loseke (2003:40) är massmedia ett begrepp som används återkommande, men där betydelsen av begreppet kan variera. Författaren definierar massmedia som ett samlingsbegrepp som omfattar *all* typ av information/underhållning som är tillgänglig för ett stort antal människor. I vårt fall ska vi använda oss av två kategorier inom begreppet massmedia, dagstidningar och kvällstidningar. Nationalencyklopedin (NE) beskriver hur dags- och kvällstidningar skiljer sig från andra tidningsformer som "...t.ex. veckotidningar, genom kraven på aktualitet, bredd i innehållet, utgivningstäthet och spridning" (NE 2019). I uppsatsen har vi använt tidningarnas utgåvor på webben då många tidningar idag publicerar sina artiklar på internet. Det kan därför inte ses lika aktuellt att dela upp tidningarna i dags- och kvällstidning, men det kan fortfarande finnas en skillnad. Generella skillnader i dags- och kvällstidningar kan vara att den förstnämnda är en kvalitetstidning och kräver prenumeration medan kvällstidningar är mer sensationstidningar och tillgängligare för allmänheten (ibid.). Vi har valt att använda både dags- och kvällstidningar för att möjliggöra en bredd i hur psykisk ohälsa bland unga framställs.

3. Kunskapsläget

3.1 Orientering av kunskapsläget

I detta avsnitt kommer vi redogöra för tidigare forsknings relevans i relation till vårt ämnesområde samt studiens syfte och frågeställningar. För att hitta tidigare forskning har vi använt oss av LUBsearch, LUBcat, Libris och Google Scholar. Våra sökord har bland annat varit "psykisk ohälsa", "ung*", "sociala problem", "media", "konstruktion" samt engelska motsvarigheter. Genom att undersöka den forskning som framkom och dess referenslistor kunde vi finna fler artiklar av intresse för vårt kunskapsläge. Vid sökningarna så fann vi att psykisk ohälsa många gånger studeras i termer som ett medicinskt problem snarare än som ett socialt konstruerat problem, vilket gör att underlaget av relevanta studier kring fenomenet upplevdes tunt. Däremot fann vi angränsande forskning som undersökte konstruktioner av andra sociala problem. Gällande medias framställning av psykisk ohälsa så fann vi mycket tidigare forskning, men relativt lite gentemot just unga. Det är därför i vår uppsats intresse att knyta samman på vilket sätt media framställer psykisk ohälsa bland unga. Därmed kommer det nedan redogöras för tidigare forskning kring konstruktioner av sociala

problemområden samt tidigare forskning om medias framställning av psykisk ohälsa och vilka aktörer som kommer till uttryck.

3.2 Konstruktioner av sociala problem

3.2.1 Olika perspektiv på sociala problem

Sociala problem är fenomen som uppfattas problematiska och icke önskvärda och där det finns ett krav på att välfärdssystemet ska lösa problemet ifråga. Sociala problem är alltid kollektiva till sin karaktär, grupper eller institutioner kan vara bärare av problemet eller uppfatta förhållanden som problematiska (Sunesson 2013:69). I relation till ovan diskussion redogör Sutton (1998) för en översikt kring hur alkoholmissbruk konstruerats som ett socialt problem i det svenska samhället. Sutton (1998:19) beskriver hur tidigare studier benämnt att sociala problem skapas genom mänsklig interaktion, genom att aktörer gör anspråk och pekar ut specifika individer eller grupper som ett hot mot samhället och kräver en lösning för deras beteende. I det svenska samhället har alkoholmissbruk ansetts vara ett socialt problem länge, men innebörden i fenomenet har förändrats under olika historiska kontexter (Sutton 1998:32–33). Exempelvis belyses att orsaken till alkoholmissbruk under 1940–1950 förklaras i termer av att vara en sjukdom eller ett medicinskt tillstånd. Senare under 1960-talet utmanades perspektivet av samhällsvetare som snarare såg alkoholmissbruket som ett politiskt och strukturellt fenomen (Sutton 1998:61). En slutsats Sutton (1998:119–120) drar utifrån sin studie är att alkohol och alkoholmissbruk inte bara är en specifik grupps problem, utan att det också är ett samhällsproblem.

I likhet till ovan studies resonemang kring alkoholmissbruk så redogör Thörn (2004) för hur hemlöshet kan betraktas som en social konstruktion. Detta genom att undersöka hur bilder av hemlöshet i allmänhet, samt hemlösa kvinnor framställs i statliga rapporter, välgörenhetskampanjer och i socialtjänstens verksamheter för hemlösa kvinnor. Thörn (2004:102) fann en myndighetsdiskurs i de offentliga rapporterna, där hemlösa konstrueras och beskrivs i termer av “de andra”, som avvikande från det “normala”. Hemlöshet konstrueras där som ett problem som är orsakat av de hemlösa själva, vilka i sin tur framställs som en grupp av svårhanterliga människor. Genom en konstruktion av hemlösa som “de andra” med tillhörande föreställningar läggs ansvaret gällande hemlöshet över till att handla om en oförmåga hos gruppen hemlösa snarare än som ett

strukturellt problem (Thörn 2004:246). Detta står i kontrast till Suttons (1998) resonemang ovan där alkoholmissbruk som socialt problem inte pekats ut endast som en specifik grupps ansvar, således återfinns två olika perspektiv på sociala problem.

3.2.2 Psykisk ohälsa

Kaplan (2004:562) beskriver hur psykisk ohälsa och dess innebörd är beroende av den kulturella kontext som studeras och vilka föreställningar som finns i ett samhälle påverkar hur psykisk ohälsa förklaras och bemöts. Levander och Sturfelt (2019:20–21) behandlar i sin studie hur det har skett olika kategoriseringar av unga med psykisk ohälsa i samhällsvård genom historien. Författarna menar att idag ses ungas psykiska ohälsa som ett av Sveriges största samhällsproblem, där ohälsan beskrivs som allvarlig och omfattande i gruppen unga. Det beskrivs att psykisk ohälsa är ett socialt problem eftersom gruppen anses avvika från det normala. Hydén (2002:7ff.) redogör för en översikt kring samhällsdiskussionen om psykisk ohälsa och hur begreppet och dess föreställningar förändras över tid. Författaren menar att skilda perspektiv inom forskning gör att uppfattningar kring vad psykisk ohälsa innebär varierar beroende på om ett psykodynamiskt¹ eller biologiskt² perspektiv dominerar. Psykisk ohälsa kan i samband med detta sägas vara knutna till sin kulturella och historiska kontext. Exempelvis beskrivs hur hysteri som var en vanlig diagnos förr och då hade en annan innebörd, idag troligtvis skulle omfatta svåra psykiska störningar med psykotiska inslag (ibid.).

Vogel Andersson (2016:111) undersöker konstruktioner av placerade flickor samt hur dessa kommer till uttryck i intervjuer med socialarbetare. Hon beskriver att flickor i sin kontakt med socialtjänsten framställs med samlingsbegreppet “psykisk ohälsa” och då i termer av ätstörningar, självskadebeteende och destruktivitet. En orsaksförklaring till denna konstruktion som identifieras är den könsbaserade dikotomin, där flickors normbrytande beteende och handlingar förklaras med psykisk ohälsa, medan pojkarnas istället förklaras i termer av kriminalitet (Vogel Andersson 2016:116). Genom ovan

¹ psykodynamisk sägs den inriktning inom psykologi och psykiatri vara som betonar det psykiska kraftspelet inom och mellan människor (NE 2019).

² biologisk psykologi, tvärvetenskapligt kunskapsområde med inriktning på att förstå och förklara psykologiska funktioner med hjälp av bakomliggande biologiska skeenden, t.ex. nervsystemets aktivitet (NE 2019).

studier synliggörs det hur psykisk ohälsa kan konstrueras och att begreppets innebörd och de föreställningar som kopplas till det, är föränderliga.

3.3 Medias framställan av psykisk ohälsa

3.3.1 Medias konstruktion av psykisk ohälsa

Vengut-Climent (2018:183) har undersökt flertalet länders nyhetsrapportering och menar att trots att psykisk ohälsa beskrivs i olika termer, så är det negativa och stigmatiserande uttalanden som dominerar. Morgan och Jorm (2009:870) beskriver att journalister inte har mer negativa attityder mot människor med psykisk ohälsa än andra, men att den övervägande negativa rapporteringen kring psykisk ohälsa beror på att negativa nyhetsartiklar säljer bättre än positiva. Därför reproduceras ofta bilder av psykisk ohälsa i negativa termer. Flera studier visar att psykisk ohälsa i media ofta konstrueras i relation till våld, kriminalitet och drogmissbruk (Wahl 2003:1595; Stuart 2006:103; Morgan & Jorm 2009:870; Murphy, Fatoye & Wibberley 2013:279). I artiklar där termer som våld och brott inte nämns, sker det fortfarande en negativ framställning av människor med psykisk ohälsa i form av att de framställs som dysfunktionella och obegåvade (Wahl 2003:1597). Vidare är det vanligt att beskriva psykisk ohälsa i termer av att dessa individer är en fara för samhället och att personer som lider av psykisk ohälsa är oförutsägbara (Stuart 2006:103; Vengut-Climent 2018:183). Coverdale, Nairn och Claasen (2002:699) beskriver också att personer med psykisk ohälsa ofta framställs som en fara gentemot sig själv, där fokus då är på destruktivt beteende eller självmord. Flertalet studier (se t.ex. Stout, Villegas, A. Jennings 2004:558) visar således att medias framställning kan leda till både felaktiga bilder och stigmatisering. Stuart (2006:103) benämner i sin studie att psykiatriker menar att medias negativa bilder leder till tabu och felaktigheter som kan göra att personer med psykisk ohälsa inte söker hjälp eller nekar hjälp och symtom.

Ma (2017:101) beskriver i likhet med ovan att medias rapportering om psykisk ohälsa fortfarande bidrar till stigmatisering av psykisk ohälsa. Författaren belyser att det däremot framkommer en könsskillnad i nyhetsrapporteringen, där barn och kvinnor med psykisk ohälsa är mer objektiv och balanserad än rapporteringen av vuxna mäns psykiska ohälsa. Vengut-Climent (2018:184) beskriver i motsats till detta hur det i hennes studie framkom att det inte beskrevs olikheter i porträtteringen av psykisk ohälsa gällande kön i media. Trots att tidigare forskning visar på att det är främst en negativ

bild som målas upp i media framkommer också att det sker en positiv utveckling i rapporteringarna kring psykisk ohälsa (Anderson et. al. 2018:6). Exempelvis har Bowen och Lovell (2019:5–6) i sin studie undersökt sociala medier, tidningars twitter-flöden, vilket visade på en positiv utveckling gällande framställningen av psykisk ohälsa och specifikt diagnosen depression. Författarna menar dock att schizofreni och personlighetsstörningar fortsätter att framställas i negativa termer (ibid.).

3.3.2 Aktörer i media

På vilket sätt nyheter kommer till uttryck kan påverkas av vilken aktör det är som uttalar sig om problemet. Blomberg et. al. (2004:15–16) beskriver hur media återspeglar olika aktörers anspråksformuleringar kring vad som är ett socialt problem. Grupper med hög maktposition har större möjligheter att få komma till tals och ge anspråk på förhållanden som anses problematiska. Coverdale, Nairn och Claasen (2002:699) beskriver i sin studie att när personer med psykisk ohälsa själva uttalade sig i media, så är bilden som porträtteras betydligt mer positiv och mindre stigmatiserande än i övrigt. Vidare beskrivs det att när professionella uttalade sig om psykisk ohälsa och samhällsservice, så var den positiva effekten av bilden som målas upp väldigt liten i jämförelse med den negativa bilden som ofta konstrueras. Stout et. al. (2004:556) belyser i relation till ovan att det beror på att journalister har ett behov av att skapa artiklar med nyhetsvärde snarare än positiva bilder av psykisk ohälsa, varför experternas mer nyanserade bilder tonas ned. I motsats till detta beskriver Wondemaghen (2014:709–710) i sin studie att professionella har stor makt att påverka bilden i media. I studien framkommer det att medias beskrivning av en skolskjutning skedde i termer av landets vapenlagar snarare än psykisk ohälsa, berodde på att nyckelpersoner inom psykisk ohälsa inte gjorde något uttalande. Författaren menar att då professionella ofta baserar sina uttalanden på forskning och objektivitet, så har de en tendens till att bli tagna på större allvar än andra i framställningen. Ett uttalande av professionella hade därför kunnat göra porträttet av händelsen mer nyanserad (ibid.).

Inledningsvis redovisade vi för forskning kring hur olika sociala problem kan konstrueras. Forskningen synliggjorde att sociala problem är beroende av kontext. Innebörden i begreppet sociala problem och därmed psykisk ohälsa, är utifrån ovan redogörelse därmed föränderligt. Studier kring medias framställning av psykisk ohälsa visade på att det sammantaget uppvisas mestadels negativa bilder i media, men att några

studier kunde visa motsatsen. Forskningen visar även att bilden som uttrycks i media är präglad av vilken aktör det är som kommer till tals. Vi fann dock inte mycket forskning kring hur media konstruerar psykisk ohälsa bland unga.

4. Teoretiska utgångspunkter

Vår uppsats syftar till att undersöka hur psykisk ohälsa bland unga som socialt problem framställs i dags- och kvällstidningar. Vi vill granska hur artiklar konstruerar psykisk ohälsa bland unga som ett socialt problem och en socialkonstruktionistisk utgångspunkt kommer därför redogöras för nedan. I relation till detta kommer Losekes (2003) teori om anspråksformulering med tillhörande begrepp bli användbara för oss i denna uppsats. Detta för att undersöka de anspråksformuleringar som präglar hur psykisk ohälsa bland unga som socialt problem framställs i tidningar.

4.1 En socialkonstruktionistisk ansats

Enligt Burr (2015:2–3) är socialkonstruktionismens utgångspunkt att kritiskt granska "det-för-givet-tagna" sättet att se på världen. Socialkonstruktionismen utmanar därmed det positivistiska synsättet som bygger på antaganden om att verkligheten är naturligt given och att vad som finns är det som vi uppfattar att existera. Det innebär att de kategoriseringar och indelningar vi människor förstår som en del av världen, inte nödvändigtvis behöver vara det "riktiga" och enda sättet att göra indelningar på (ibid.).

Burr (2015:4–5) menar att vår förståelse av världen är beroende av historiska och kulturella sammanhang, vilka innebär det ligger i begrepp som exempelvis "man" och "kvinna", "barn" och "vuxen" beror därför på tidsperiod och kontext. Vidare innebär det att all form av kunskap är en produkt av sin historiska och kulturella kontext och därmed beroende av de sociala och ekonomiska förutsättningarna som finns vid just den tidpunkten. Det socialkonstruktionistiska perspektivet menar således att kunskap konstrueras och produceras i det sociala livet genom människors dagliga interaktioner. Därför är sociala interaktioner av alla slag, särskilt språket av intresse att studera. Mänskliga processer kan skapa en mängd olika sociala konstruktioner av händelser och fenomen. Som exempel lyfter författaren alkoholmissbruk och att innebörden i begreppet har skiftat under olika historiska tidsperioder. Från att alkoholmissbrukare har setts som ansvariga för sitt missbruk, till att istället se på dem som ett offer för missbruket. Människors konstruktioner av världen upprätthåller därmed vissa sociala

handlingar medan andra utesluts. På vilket sätt världen konstrueras är i relation till detta därför nära kopplat till maktförhållanden, då dessa konstruktioner skapar vilka handlingar som är tillåtna och vad som legitimerar ett beteende men inte ett annat (ibid.).

4.2 Sociala problem och anspråksformulering

Nedan redogör vi för dels en definition av sociala problem samt dels en genomgång av relevanta delar från Losekes (2003) teori om anspråksformulering som kommer användas som teoretiskt ramverk i denna uppsats. Spector och Kitsuse (1973:75) har särskilt undersökt hur sociala problem konstrueras och de definierar sociala problem “[...] the activities of individuals or groups making assertions of grievances and claims with respect to some putative conditions”. Definitionen fokuserar på processen där medlemmar i ett samhälle inringar ett tillstånd som ett socialt problem (ibid.). Aktiviteter som anspråksformulering, klagomål eller krav på förändring är kärnan i sociala problem. Det vill säga att människor gör anspråk på ett specifikt villkor som “problematiskt” och därigenom försöker mobilisera och genomföra påtryckningar så att samhällsinstitutionerna ska göra något åt detta (Spector & Kitsuse 2001:78).

I relation till resonemanget ovan gällande så fokuserar Loseke (2003:25) specifikt på anspråksformulering som aktivitet gällande sociala problem. Författaren menar att det är *claims-makers* som gör *claims* om ett socialt problem, där *audiences* bedömer trovärdigheten och betydelsen av det sociala problem som framkommer. *Audiences* bedömning och beslut påverkar sedan om tillståndet får genomslag som ett socialt problem. För att förenkla läsningen i denna uppsats kommer vi att översätta och härnäst benämna *audience* som mottagare, *claims* som anspråk och *claims-makers* som anspråksformulerare. I denna uppsats fokuserar vi främst på anspråk och anspråksformulerare, eftersom vi inte kommer undersöka mottagarnas upplevelser av hur psykisk ohälsa bland unga framställs.

Loseke (2003:26) beskriver hur *anspråk* kan vara verbala, visuella eller handlingar som används för att påverka människor till att tycka att något är ett socialt problem. Verbala anspråk omfattar både talspråk och skriftspråk och en lärare som föreläser om sociala problem kan exempelvis göra verbalt anspråk genom att framställa något som ett

problem. Media kan även göra anspråk på att olika fenomen bör betraktas som sociala problem genom tidning, tv, radio och musik. I denna uppsats är det verbala anspråk i form av skriftspråk som vi kommer att undersöka. För att ett socialt problem ska kunna skapas så är *mottagarna* av anspråken av störst vikt. Loseke (2003:27-28) menar att sociala problem bara kan skapas genom att mottagarna bedömer anspråken som trovärdiga. Mottagarna är inte en homogen grupp, vilket innebär att de kan tilltalas av skilda anspråk.

Anspråksformulerare är som beskrevs ovan de som gör anspråk på att något är ett socialt problem. Loseke (2003:31) beskriver hur alla människor i själva verket är en del av den "sociala problem-industrin", eftersom när vi har åsikter om villkor gällande ett problem så blir vi anspråksformulerare. Enskilda individer kan däremot ses som små aktörer när det kommer till anspråksformulering, till skillnad från stora aktörer som regeringar, lagar, politiker, lobbyister och media. Vidare menar Loseke (2003:37ff.) att en av de främsta anspråksformulerarna är massmedia och att människor som arbetar med media kan bli anspråksformulerare på två sätt. De kan vara "*förste-anspråksformulerare*", att reportrar eller skribenter söker information och skriver om något för att uppmärksamma mottagarna att något förhållande är problematiskt. Det som däremot är mest vanligt inom mediebranschen är "*andre-anspråksformulerare*", det vill säga att översätta och förmedla anspråk gjorda av andra såsom politiker, aktivister eller professionella. Loseke (2003:36) beskriver också att det finns en "hierarchy of credibility", *trovärdighetshierarki* i vilka anspråksformulerare som anses mest trovärdiga. Forskare är de anspråksformulerare som generellt sett alltid värderas högst, detta eftersom mottagare tenderar att tro på det som forskare framför. Längre ner på skalan återfinns professionella som kan ha företräde att göra anspråk på ett visst problem när de har hög trovärdighet inom sitt område. Anledningen till att en del anspråk inte får genomslag menar författaren beror på att anspråksformuleraren helt enkelt befinner sig längst ner i hierarkin, detta kan vara barn eller ekonomiskt och socialt utsatta individer (ibid.).

Loseke (2003) använder olika begrepp för att synliggöra hur anspråksformulering går till. Anspråksformulerare behöver konstruera fakta kring vad som är ett problem och vilken skada det gör, vilket kan analyseras med begreppet "the diagnostic frame" *den diagnostiska ramen* (Loseke 2003:59–60). Sociala problem inom välfärd kan

exempelvis beskrivas i termer av att det saknas jobbmöjligheter eller att människor saknar rätt utbildning för de jobb som finns. Velfärd kan således konstrueras med olika diagnostiska ramar, där var och en av dessa ramar konstruerar velfärd på ett visst sätt och i sin tur vem som bär ansvar och skuld i problemet. Det räcker dock inte att konstruera fakta kring förhållandet, eftersom enbart fakta i sig kanske inte får något genomslag hos mottagarna. Begreppet “the motivational frame”, *den motiverande ramen* konstruerar därför anledningar till att mottagarna ska bry sig om att värdera ett tillstånd som förkastligt (ibid.). Det finns två olika sätt för anspråksformulerare att övertyga genom den motiverande ramen, antingen genom logik eller genom känslor (Loseke 2003:63). När anspråksformulerare vädjar genom logik så kan de göra detta genom “cultural themes”, *kulturella teman* som anspelar på mottagarnas uppfattningar av hur världen ska fungera, vad som är rätt och riktigt i den rådande kontexten.

När anspråksformulerare istället försöker övertyga mottagarna genom att anspela på känslor i den motiverande ramen så kan anspråken få större genomslag vilket kan synliggöras i “humanitarian theme”, *det humanitära temat*. Temat kan användas för att uppmuntra mottagarna att bry sig om människor i nöd och fokuserar på offer och deras lidande samt anspelar därför på mottagarnas sympati och medkänsla (Loseke 2003:75ff.). Konstruerandet av “offer” kan således användas i anspråken av sociala problem. Det är dock inte alla människor som “förtjänar” sympati, utan det handlar om att beskriva en värdig individ. Den typiskt “värdiga” karaktären innebär att personen inte själv är ansvarig för sin skada. Det vill säga att en individ gjort moraliskt rätt för sig men också att individen lever under svåra villkor och upplevs vara i behov av hjälp (Loseke 2003:77ff.). Likväl som anspråksformulerare kan anspela på offer som utsatta för det sociala problemet kan de även konstruera “förövare” som bär skuld för förhållandet. Konstruerandet av en “förövare” är riskfyllt för aktörer, eftersom mottagare endast tenderar till att uppmärksamma problemet om förövaren verkligen har gjort skada utan anledning (Loseke 2003:83–84). Loseke (2003:86) menar att ett vanligt sätt för anspråksformulerare att kringgå detta är att avleda skulden. Exempelvis att psykisk ohälsa konstrueras i termer av att individens handling eller beteende är till följd av en sjukdom, snarare än ett besvärande individuellt beteende. Detta då det är lättare för mottagaren att förkasta sjukdomen i sig än människorna som lider av den.

Med utgångspunkt i definitionen att sociala problem är tillstånd som är föränderliga och i behov av förändring så innebär det också att anspråksformulerarens uppgift inte är färdigt förrän en lösning på problemet har presenterats genom “the prognostic frame”, *den lösningsfokuserade ramen*. Generellt sett så är mottagarna nämligen mer benägna att ta förhållandet på allvar om de blir övertygade om att någonting kan göras för att förändra situationen. Anspråksformulerare måste därför skapa en bild utefter den lösning som föredras av mottagarna för att ge tyngd åt sitt anspråk. Anspråksformulerarens uppgift är således att formulera en lösning på problemet som är bättre än andras och vad som presenteras som lösning är beroende av hur det sociala problemet har konstruerats (Loseke 2003:97–98).

I relation till vår studies syfte och frågeställningar så menar vi att en socialkonstruktionistisk ansats tillsammans med teorin om anspråksformulering kan vara användbara. Detta genom att synliggöra hur anspråksformulerare konstruerar ungas psykiska och hälsa som ett socialt problem, vilka orsaker som framställs samt vem som får göra anspråk på problemet och vilka lösningar de i sin tur presenterar.

5. Metod och metodologiska övervägande

I detta kapitel diskuteras valet av metod och olika metodologiska överväganden som uppkommit under vår uppsats. Här kommer förloppet som ledde oss fram till urvalet samt även avgränsningen av det valda underlaget att presenteras. Avslutningsvis diskuteras tillförlitlighet och olika etiska överväganden som varit aktuella under studiens gång.

5.1 Kvalitativ innehållsanalys

Med utgångspunkt i studiens syfte att få en förståelse för konstruktionen av ungas psykiska ohälsa i tidningsartiklar så har vi valt att använda oss av en kvalitativ metod. Bryman (2018:454–455) menar att en kvalitativ ansats är användbar när fokus ska ligga på orden snarare än siffror. Det beskrivs att kvalitativa metoder kan vara användbara för att få en förståelse av ett specifikt fenomen samt att den ontologiska utgångspunkten ofta är konstruktionistisk. Då vårt fokus har varit på vilka framställningar av psykisk ohälsa bland unga som framkommer i tidningsartiklarna, ansåg vi att en kvalitativ metod lämpade sig bäst i vår studie.

En variant av en kvalitativ metod är textanalysen, vilket kan ses som ett paraplybegrepp av olika textanalytiska inriktningar, där en är innehållsanalys. Boréus och Kohl (2018:51ff.) menar att en kvalitativ innehållsanalys främst är användbar för att undersöka ett specifikt fenomen i media. Metoden är passande för att studera olika texters innebörd och se mönster i dessa. En innehållsanalys är även lämplig för att undersöka hur ett fenomen värderas och/eller framställs samt om det finns skillnader i den valda empirin (ibid.). En svaghet vid en kvalitativ innehållsanalys är att det främst är det manifesta innehållet som studeras och att materialet tolkas efter forskarens förförståelse (Boréus & Kohl 2018:79ff.). Med tanke på att texters innehåll kan skildra olika synsätt, kunde en kvalitativ innehållsanalys trots svagheter hjälpa oss att få en förståelse på vilket sätt media framställer psykisk ohälsa bland unga och vilka aktörer som kom till tals i relation till ämnet.

5.2 Perspektivansats

För att bearbeta och analysera vår empiri använde vi oss av en kvalitativ innehållsanalys med Jönsons (2010) perspektivansats som verktyg. I detta avsnitt kommer därför ansatsen och tillhörande analyschema redogöras. Perspektivansatsen kan bidra med analysverktyg där olika problemfrågor används för att få en förståelse av sociala problem (Jönson 2010:7). Det beskrivs att perspektivansatsen har sin utgångspunkt i socialkonstruktionismen, vilket innebär att ansatsen blir användbar när det kommer till studier om sociala problem. Ansatsen kan bidra till intressanta perspektiv på hur ett socialt problem skapas genom exempelvis kategoriseringar, framställningar och beskrivningar (Jönson 2010:17–18). Inom perspektivansatsen så har Jönson (2010:26–27) framställt ett analyschema som kan användas vid en genomgång av texter samt vid analysering och kodning av dessa. Jönson (2010:37) menar att det är upp till var och en att välja ut de problemkomponenter som är passande till ens studies intresse. I vår studie kunde perspektivansatsen hjälpa oss med att undersöka hur media konstruerar psykisk ohälsa bland unga samt beskrivningar av fenomenet utifrån olika perspektiv i media. Problemkomponenterna som vi valde utifrån analyschemat var karaktär, orsaker, aktörer samt lösningar. Dessa valdes ut för att kunna ge svar på våra frågeställningar hur problemet framställs, vilka lösningar som angavs samt vilka aktörer som uttalade sig.

Nedan presenteras dessa problemkomponenter samt de frågor som vi utgick från för att undersöka varje problemkomponent.

Problemkomponent	Frågor
Karaktär	Vad för slags problem är det? Var är det lokaliserat? Hur anses det vara besläktat med andra problem? Har problemet någon "kärna", någon bärande idé? Hur ser avgränsningarna ut?
Orsaker	Vilka orsaker anges? En eller flera sammanhängande? Voluntaristiska eller deterministiska förklaringar till problemet? Talas det om omoral och skuld?
Lösningar	Vilka förslag till lösningar ges och vem anses vara lämplig och/eller ansvarig att lösa problemet? Alla? Den som bär problemet? Experter?
Aktörer (drama och roller)	Vilka är problemets huvudsakliga aktörer? Förekommer (dramatiserande) utpekande av offer/stackare, skurkar, räddare, publik?

Se schemat i sin helhet i Jönson (2010:26–27).

5.3 Urval och sökvägar

Vi använde oss av databasen Mediaarkivet för att hitta tidningsartiklar. Vi valde att endast analysera tidningsartiklar under perioden 2019-01-01 - 2019-06-30, då det vid en utökad sökning blev ett alltför stort och omfattande material. Den aktuella perioden var även lämplig för att få en så aktuell bild som möjligt. Vi klickade endast i "webbresultat" och inte "tryckt material" då alla artiklar enligt sökmotorns resultat publiceras på webben men inte tryckt form. I Mediaarkivet använde vi sedan sökorden "psykisk ohälsa" och "ung*". Sökorden valdes ut för att hitta relevant empiri i de valda tidningarna och inte begränsa sig till ordet unga utan kunna få resultat som innefattar exempelvis "ungas". Enligt Bryman (2018:496) kan detta symbolisera ett målstyrt urval som innebär att studiens material väljs ut strategiskt. Dokument väljs ut för att de har en relevans för forskningsfrågorna och därigenom kan ge en förståelse för en social företeelse. I vårt fall passade därför urvalsmetoden bra i undersökande av psykisk ohälsa bland unga som socialt problem.

Med utgångspunkt i hur psykisk ohälsa bland unga konstrueras i media, var antal läsare en relevant avgränsning i vår studie. Trots att vi inte undersökt hur konstruktioner av psykisk ohälsa påverkar mottagarna, så var tidningarnas räckvidd av betydelse. Detta då vi menar att det är ett mått på hur många som når av tidningarnas framställningar av ungas psykiska ohälsa, vilket i sin tur kan påvisa vikten att analysera hur konstruktionerna kommer till uttryck. För att undersöka vilka kvälls- och dagstidningar som hade mest antal läsare använde vi Kantor Sifos räckviddsrapport (2019).

Aftonbladet nådde flest konsumenter 3,7 miljoner och *Expressen* nådde 2,8 miljoner. Gällande dagspress så visade statistiken att *Dagens Nyheter* hade högst antal läsare av dessa, där tidningen når 1,04 miljoner konsumenter varje dag (Kantor Sifo 2019).

Tidningarnas räckvidd motiverade vårt val av att använda dem i vår studie. När det kommer till tidningarnas politiska färg så går *Aftonbladet* under den politiska beteckningen "obunden socialdemokratisk", medan *Expressen* och *Dagens Nyheter* har beteckning "obunden liberal". Sedan 1980-talet påverkar dock den politiska färgen i mindre grad nyhetsjournalistiken (NE 2019). Med utgångspunkt i detta så har vi därför valt att inte lägga någon vikt vid politisk färg i vår analys.

Vid första sökningen fick vi ett urval på sammanlagt 250 artiklar. Vi sorterade bort artiklar som berörde begreppen "psykisk ohälsa" och "ung*", men som inte behandlade det som ett huvudsakligt ämne och hade slutligen 88 artiklar kvar. Vi valde däremot att inte göra någon avgränsning gällande artikeltyp, då vi ansåg att en bred representation av olika artiklar med olika agendor, skulle kunna ge en intressant bild av vårt undersökningsområde och få fram flera olika perspektiv. Loseke (2003:41) beskriver hur media dels kan vara *förste-anspråksformulerare* och *andre-anspråksformulerare*. Genom att välja olika artiklar kan vi dels få personliga anspråk från exempelvis en debattör men även andras anspråk som media som formulerar.

5.4 Bearbetning och kodning av empiri

För att bearbeta och koda empirin så använde vi oss av delar från Jönsons (2010) analyschema. Enligt Jönson (2010:56) så kan kodningen ske utifrån kategorier som blivit synliga vid insamlingen av empiri och/eller vid de flertalet genomläsningar som görs av materialet. Kodning kan även ske utefter studiens frågeställningar eller teori. I

vårt fall så präglades kodningen framförallt av studiens frågeställningar samt de kategorier som framkom i materialet. Vi valde att skriva ut alla 88 artiklar innan vi gick igenom dem utifrån de valda problemkomponenterna. Vid genomläsningar av materialet så framkom det återkommande teman samt bortfall av artiklar som inte passade in under de teman som framkom efter kodningen. Många av artiklarna har diskuterats flera gånger om de hade relevans för studien eller inte. Slutligen återstod 63st artiklar, där 30st var från Aftonbladet, 16st från Expressen och 17st från Dagens Nyheter. Genom kodningen kunde vi urskilja tre olika perspektiv där hälsa, samhälle och suicid var tre stora kategorier som framkom tydligt. Under perspektiven kunde vi även urskilja underteman som en del av problemets kärna gällande psykisk ohälsa bland unga som socialt problem. Vilka artiklar som skulle ligga under vilket tema har inte varit beständigt utan har förändrats efter arbetets gång och ju längre in i processen och analysen vi har kommit. I analysen har vi valt att nämna 26st artiklar i citat, men alla 63 artiklar är med i analysens omfång. Artiklarna benämns med en förkortning och i bilaga ett, två och tre återfinns artikelnamn och tidning. För att se exempel på hur Jönsons (2010) analyschema har använts, se bilaga fyra.

5.5 Forskningsetiska överväganden

En viktig del inom etiken berör frågor om hur de individer, informanter som medverkar i forskningen får behandlas, vilket kallas *forskningsetik* (Vetenskapsrådet 2017:12). Med tanke på att studieobjekten i vår uppsats inte har bestått av människor, så är det flera etiska överväganden som varit inaktuella, till skillnad från om vi exempelvis hade gjort intervjuer. Exempel på dessa etiska överväganden är samtycke, anonymitet och integritet (Vetenskapsrådet 2017:40–41). Något som vi emellertid reflekterat över gällande framställningen av vår empiri, var att inte återge individers namn, förutom när dessa lyfts i citat, eftersom dessa inte frågat efter att medverka i vår uppsats och för att det kan upplevas integritetskränkande. Vi har även reflekterat kring den etiska aspekten i att lyfta artiklar som berör självmord, då det kan väcka känslor hos läsaren. Dock menar vi att det ändå är viktigt att lyfta ämnet för att motverka stigmatisering.

Resonemang som istället rör forskarens ansvar gentemot forskningen och samhället i stort, såsom vetenskaplig oredlighet faller istället under begreppet *forskaretik* (Vetenskapsrådet 2017:12). För att synliggöra vårt forskarens etiska ställningstagande så

har vi strävat efter att vara transparenta i alla steg av processen samt att tydligt redovisa vår hantering av empirin. Ytterligare ett resonemang som vi har funderat på i relation till vår studies utförande, har varit hur våra tolkningar reproducerar de konstruktioner som vi haft för avsikt att analysera. Kanske riskerade vår uppsats att ytterligare bidra till framställningen av psykisk ohälsa bland unga som i huvudsak negativ. Vi strävade därför efter att inte bli alltför subjektiva och under processen gång så påminde vi varandra när vår tolkning blev för subjektiv.

5.6 Metodens tillförlitlighet

Bryman (2018:467ff.) använder fyra delkriterier gällande tillförlitligheten i en kvalitativ studie. Begreppet *trovärdighet* innefattar att forskningen följer de regler som finns, det vill säga att studien följer de etiska riktlinjerna ovan. Begreppet *överförbarhet* innefattar i vilken mån studiens resultat går att föra över på en annan miljö. Detta görs genom att i studien eftersträva att ge "täta beskrivningar" av empirin, då kvalitativ forskning har fokus på kontexten och meningen i det som studeras vilket gör att resultatet kan bli svårt att fånga annars. I likhet används begreppet *pålitlighet* som handlar om att det i studien finnas en tydlig redogörelse för processens alla steg, för att andra ska få möjlighet att bedöma studiens relevans och genomförande. Begreppet *konfirmera* innebär att forskaren ska säkerhetsställa att studien skett så objektivt som möjligt (ibid.).

För att stärka trovärdigheten i vår studie har vi tagit hänsyn till etiska riktlinjer. Trovärdighet kan även avse bedömning av materialet samt autenticitetfrågor gällande vad som är äkta i mediaprodukter (Bryman 2018:668). Vi har försökt förmedla artiklarnas olika beskrivningar av psykiska ohälsa bland unga rättvist, genom att inte förvränga orden utan tolka empirin utifrån analys-schemat och teori. Med tanke på vår empiri, tidningsartiklar är autenticitet därför svårt att fastställa eftersom felaktigheter kan återfinnas i artiklarna. Det är däremot inte vår avsikt att undersöka om vårt material har rätt eller fel, utan hur psykisk ohälsa bland unga framställs. För att möjliggöra att vår studie ska kunna replikeras och öka pålitligheten, så har vi strävat efter att så långt som möjligt ge tydliga beskrivningar av vår använda empiri och så transparent som möjligt redogjort för processens alla steg.

6. Resultat och analys

I vårt analyskapitel redovisas både resultat och analys, vi har även integrerat teori och empiri och hänvisar till tidigare forskning där vi funnit det relevant. Det framkom tre perspektiv på psykisk ohälsa bland unga som socialt problem i vår empiri. Det första identifierade perspektivet fokuserar på hur psykisk ohälsa bland unga framställs i relation till hälsa. Den andra delen omfattar ett samhällsperspektiv, som fokuserar på olika institutioner i samhället i förhållande till framställningen av psykisk ohälsa bland unga. I det tredje perspektivet fokuserar vi på hur psykisk ohälsa bland unga framställs i relation till självmord. Varje perspektiv delades upp i olika teman som framkom vid kodning. I varje tema diskuterar vi hur problemet konstrueras, vilka aktörer som gör anspråk samt vilka lösningar som föreslås kring psykisk ohälsa bland unga som socialt problem. Vi använder begreppet *aktörer* för att synliggöra vem som får komma till tals och de som framkom var unga, närstående, forskare, representanter för organisationer samt professionella inom olika yrkeskategorier. Våra tolkningar av empirin har syftat att svara till våra frågeställningar, men värt att ha i åtanke är att empirin kan tolkas på flera olika sätt. Vi lyfter citat från vår empiri för att exemplifiera vad som framkommit och i den avslutande diskussionen knyter vi samman de olika perspektiven och relationen mellan dem.

6.1 Psykisk ohälsa bland unga ur ett hälsoperspektiv

Det första perspektivet som vi framhäver i analysen har vi valt att kalla hälsoperspektivet eftersom många artiklar handlade om hälsa i relation till psykisk ohälsa bland unga. Vi har delat upp detta i tre teman vilka innefattar skärmtid och sociala medier, ungas motion och prestation inom elitidrotten.

6.1.1 Sociala medier och skärmtid

Flera artiklar i vår empiri omfattade sociala medier och skärmtid, vilket framställdes som en del av problemet psykisk ohälsa bland unga. Inom detta tema hittade vi åtta stycken artiklar varav fyra fokuserade på sociala medier och fyra fokuserade på skärmtid. I de artiklar som lyfte anspråk på psykiska ohälsa bland unga som socialt problem i relation till sociala medier, var de huvudsakliga aktörerna unga kända youtubeprofiler. Något som framkom var att sociala medier i sig är en påverkansfaktor till att unga idag mår dåligt, vilket genomgående framställs i tidningsartiklarna.

Samtliga aktörer menar att ungas psykiska ohälsa blivit värre av den ökande pressen kring det perfekta livet som förmedlas genom sociala medier. En ung youtuber beskriver i en nyhetsartikel hur det påverkar hälsan.

Det är väldigt många som lider av daglig ångest och det tycker jag är så jobbigt att se hos så unga människor och jag tror att det är för att vi lever ju i den här sociala medievärlden. (EXP 2)

Enligt citatet framställs det som ett problem att unga känner att de inte passar in i samhällets normer och att konstruktionen av det perfekta livet beror på sociala medier. Losekes (2003:59–60) begrepp *diagnostiska ram* används för att kunna se hur anspråksformulerare konstruerar ett förhållande som problematiskt. Med hjälp av begreppet kunde vi här i artiklarna se de ungas uttryck för hur problemet ska förstås och vad som orsakar det. Den fakta kring problemet som de ungas anspråk hänvisar till, är ett synsätt på att psykisk ohälsa har sin grund i en strävan efter att passa in. Genom anspråken uppfattar vi en vilja att eftersträva den norm av perfektion på sociala medier, samtidigt som de antyder att det är ett problem som behöver lösas. En ung youtuber beskriver hur sociala medier även kan vara en lösning för den psykiska ohälsan bland unga.

Självklart tror jag att sociala medier kan påverka negativt genom ouppnåeliga ideal. Men mig har det hjälpt [...]. Jag har kunnat ventilerat min prestationsångest och mina erfarenheter av mobbning när jag var yngre. De sociala medierna blir som en gemenskap där jag har känt mig mindre ensam. (DN 1)

I ovan framställning av unga aktörer som själva lider av psykisk ohälsa framkommer det att det är pressen från sociala medier som påverkar ungas psykiska ohälsa, men också att sociala medier kan hjälpa och därmed vara en lösning. Losekes (2003:97) lösningsfokuserade ram innebär att anspråksformulerare presenterar en lösning på problemet ifråga för att övertyga mottagarna om problemets allvarighet. I de fyra artiklarna gör de unga anspråk på att sociala medier också kan vara en lösning gällande problemet psykisk ohälsa bland unga och bidra till att minska utanförskap. Det tycks således finnas en ambivalens i om sociala medier framställs som positivt eller negativt

för psykisk ohälsa bland unga. I de fyra artiklar som istället framställer anspråk på skärmtiden i sig som problematisk när det kommer till psykisk ohälsa bland unga, är det i huvudsak professionella som kommer till tals. Tre av artiklarna menar att ökad skärmtid är en bidragande faktor till psykisk ohälsa bland unga. Det framkommer att barn och ungas hjärnor inte orkar med det digitala samhället samt ett bristande föräldraansvar. Två professionella uttalar sig i en debattartikel om att föräldrar är frånvarande på grund av att de sitter med mobilen vilket gör att unga känner sig ensamma.

...barn och unga idag bär på en känsla av ensamhet. Ensamhet i sina känslor, beslut, tankar, val och möjligheter. Detta ofta till följd av ensamhet i soffan, runt köksbordet och framför tv:n. Ingen tidigare föräldrageneration har varit så frånvarande men ändå suttit precis bredvid. (EXP 3)

Ovan citat kan åskådliggöra att skärmtiden framställs som en grundläggande orsak till att barn och unga mår dåligt i dagens samhälle. Både unga och vuxnas skärmtid konstrueras som problematisk i förhållande till ungas psykiska ohälsa. Vi tolkar det som att skärmtiden konstrueras som ett problem av sin tid och som orsak till psykisk ohälsa i artiklarna. Detta ligger i linje med Hydéns (2002) resonemang kring att både innebörden i begrepp och orsaksförklaringar till psykisk ohälsa kan variera över tid. När de kommer till lösningar som de professionella gör anspråk på uttrycker de flesta artiklar att lösningen gällande skärmtid är ett bättre föräldraansvar, där föräldrar bör vara tillgängliga och mer restriktiva med skärmtid både för sig själva och de unga. I kontrast till artiklarna ovan så framkom det även en nyhetsartikel (DN 2) där en professionell anspråksformulerare menar på att skärmtiden i sig inte är ett problem, utan snarare medias överdrivna rapportering kring skärmtiden. Den professionella ger därmed en mer nyanserad bild än de övriga aktörerna och i relation till detta kan vi se att det främst var de negativa och "alarmerande" artiklarna som fick störst utrymme sett till antal. Morgan och Jorm (2009:870) menar att negativa nyheter säljer bättre än positiva. Vi tolkar det som att media har makten att rikta ljuset mot de nyheter som de tror kommer att sälja bäst. I ovan framställning kunde vi se att de negativa artiklarna fick mer utrymme än de positiva både gällande skärmtid och sociala medier. Vi kunde även se att problemet verkade präglas av det digitaliserade samhället och därmed av sin tid.

6.1.2 Unga rör på sig för lite

I flera artiklar framkom temat att unga rör på sig för lite vilket framställdes som en del av problemet psykisk ohälsa bland unga. De aktörer som var mest framträdande var Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), professionella samt forskare. Unga var inte synliga anspråksformulerare i detta tema. De orsaksförklaringar som lyfts fram är skärmtiden i likhet med ovan, men också generella livsstilsfaktorer såsom motion, kost, sömn, stress och klasstillhörighet. En representant från Folkhälsomyndigheten uttrycker bland annat i en nyhetsartikel att problemet är att unga rör på sig för lite men att det även handlar om samhällsliga strukturer.

Vi har sett att barn i familjer med högre socioekonomisk status tränar oftare än barn vars familjer har lägre socioekonomisk status. (EXP 5)

Citatet kan synliggöra att det finns maktstrukturer i samhället och att det inte är alla som kan omfattas få vad som samhället idag definierar som "tillräckligt med rörelse". Genom artiklarna tolkar vi det som att de som har makt i samhället så som stora organisationer, forskare och professionella, får formulera anspråk om hälsa. Loseke (2003:36) menar att anspråksformulerare har en hierarkisk rangordning, där exempelvis anspråk från människor i medelklassens rankas trovärdigare än människors med lägre ekonomisk status. Således tolkar vi det som att hur aktörernas anspråk framställs och uppfattas är beroende av maktstrukturer. I temat framkommer endast anspråk från professionella och forskare som kan upplevas ha en hög maktposition. Vi menar att detta synliggör hur psykisk ohälsa bland unga och dess innebörd och orsaker konstrueras utefter vilken aktör som uttalar sig. Ett annat anspråk på problematiken kring ungas psykiska ohälsa kan vi utläsa i en nyhetsartikel där aktören är en representant från SKL.

Man är för dålig på att sova, äta och motionera på ett sätt som främjar hälsan. (DN 7)

Citatet ovan synliggör hur representanten framställer att unga själva är ansvariga för sin psykiska ohälsa. Thörn (2004:246) belyser att hemlösa framställs som en grupp individer som själva är ansvariga för att de är hemlösa snarare än att det är ett samhällsproblem. Den grupp av unga som lider av psykisk ohälsa, ses i artikeln som oansvariga eftersom de inte tar ansvar för sitt eget välmående till skillnad från majoriteten i målgruppen unga. Losekes (2003:83–84) resonemang kring att konstruera

“föroväre” som bär skuld för förhållandet kan här synliggöras. Representanten för SKL lägger över ansvaret på de unga, till skillnad de övriga artiklarna som skyller på samhällsliga strukturer. Loseke (2003:86) menar att det är vanligt att anspråksformulerare avleder skulden till något som är enklare att skylla på och som mottagarna har enklare att godta. Vi tolkar det som att det skulle kunna vara fallet ovan, där skulden på samhället kanske är enklare för anspråksformulerare att få mottagarna att godta. Gällande lösningar för problemet så framkommer olika förslag. I likhet med avsnittet gällande skärmtid framhävs det även lösningar i detta tema som omfattar ett ökat föräldraansvar men också åtgärder i flera samhällsliga institutioner såsom skola och BUP (Barn och ungdomspsykiatri). När unga benämns ha ansvar över sin egen livsstil, uttrycks också att det behövs ett vuxenansvar i frågan. I detta temat kunde vi se att det främst var professionella som fick komma till tals, vilket kunde synliggöras genom en trovärdighetshierarki och hur orsakerna till den psykiska ohälsan bland unga framställdes.

6.1.3 Idrott och prestation

I flera artiklar framkom temat hög prestation inom idrotten, framförallt elitidrotten framställdes som en del av problemet gällande psykisk ohälsa bland unga. Detta stod i kontrast till ovan tema, eftersom problemet inom detta tema istället fokuserade på att unga rör på sig för mycket och på fel sätt. Inom detta tema var det huvudsakligen unga som var anspråksformulerare men även en forskare kom till tals. De unga framställer prestation som det huvudsakliga problemet och en ung hockeyspelare uttalar sig i en nyhetsartikel.

Vissa nätter ifjol sov jag inte. Och gjorde jag misstag på isen så ville jag lägga mig under en giljotin. (AB 4)

I citatet och i övriga artiklar görs anspråken främst av de drabbade individerna själva. Vi menar att det kan tolkas som att de unga framställs som offer av idrotten. Loseke (2003:77ff.) menar att konstruktionen av ett offer kan användas för att uppmärksamma sociala problem, detta för att väcka sympati hos mottagaren. Vi tolkar det som att det är tidningarna som konstruerar denna bild snarare än att de unga medvetet ville förmedla denna bild av det som formulerades. Några elitidrottare framhävde även vikthets som en del i prestationskraven som upplevdes. En ung idrottare menar i en nyhetsartikel att för

att kunna prestera så behövde hen gå ner i vikt och utvecklade i samband med detta en ätstörning.

När jag mådde som sämst mådde jag inte alls bra. Det var ett mörker och jag tappade allt självförtroende. Jag ville knappt leva när jag var på botten. (EXP 9)

Den unga idrottaren gör anspråk på att det var främst vikthetsen inom idrotten som ledde fram till utvecklingen av psykisk ohälsa. Utifrån ovan artiklar kunde vi således se att det fanns en variation i på vilket sätt unga beskrev de prestationskrav inom idrotten som bidrog till den psykiska ohälsan. I motsats till ovan tema gällande att unga rör på sig för lite, där de professionella i huvudsak fick komma till tals, så kunde vi under detta tema se att det var de unga som fick komma till tals. Loseke (2003:36) beskriver hur sociala problem gällande barn och unga ofta konstrueras av vuxna som talar åt de ungas vägnar. Analysen synliggör här hur dessa artiklar går emot Losekes (2003) resonemang, till skillnad från vad som framkom i temat ovan där främst professionella fick uttala sig om ungas rörelse. Vi tolkar det också så att det kan finnas en maktaspekt i vilka unga som får uttrycka sig om psykisk ohälsa. Elitidrottare skulle kunna ha en annan klasstillhörighet och även värderas som professionella i vissa fall, vilket gör att de är mer respekterade i samhället och därför själva får göra anspråk på problemet. I motsats till de flesta artiklarna där unga kom till tals, framkom en artikel som belyser sporten som lösningen från psykisk ohälsa snarare än att bidra till den. En ung idrottare beskriver hur idrotten var räddningen.

Golfen är mitt andra hem som höll mig vid liv. Den var en viktig faktor.
(EXP 10)

Den unga idrottaren föddes med en funktionsvariation, där den psykisk ohälsan beskrivs vara ett resultat utav att alltid känna sig annorlunda. Lösningen för den unga individen blev idrotten, som fick individen att må bra igen. Utöver detta kunde vi se att de andra artiklarna inte presenterar några egentliga lösningar på problemet och när det gjordes så var dessa ofta vaga. Exempelvis uttrycker en ung idrottare i en nyhetsartikel.

Man ska inte hålla problemen inom sig. Våga säga att man inte mår bra. Tror många unga män inte vågar säga till. (AB 4)

Citatet synliggör ett anspråk på att lösningen till den psykiska ohälsan är att prata om den, snarare än anspråket ger förslag på en konkret åtgärd. Loseke (2003:36) menar att forskare är dem som formulerar de trovärdigaste anspråken. I kontrast till de unga, belyses det i en artikel (AB 5) anspråk från forskare. Lösningen som framställs på problemet är att de krävs uppföljning gällande de föreningar som får pengar från Riksidrottsförbundet, för att se till att de följer det barnrättsperspektiv som är kriteriet för att få bidrag. I relation till de lösningar som presenteras kan därför trovärdigheten i de ungas anspråk tänkas minska då de inte ger ett tydligt och konkret anspråk på vad som bör göras åt problemet i fråga. Vår tolkning är att forskarna därmed framställer ett mycket tydligare anspråk än de unga och kan därför tänkas få en högre trovärdighet hos mottagarna. Däremot framkommer det att i nästan alla artiklar att det främst unga själva som kommer till tals, där de framställer problemet med prestation inom idrotten.

6.2 Psykiska ohälsa bland unga ur ett samhällsperspektiv

Det andra perspektivet som vi framhäver i analysen har vi valt att kalla samhällsperspektivet eftersom många artiklar berörde olika synsätt på samhällets funktion i relation till psykisk ohälsa bland unga. Vi har delat upp detta i fyra teman vilka innefattar framställningen kring rapporteringen att psykisk ohälsa bland unga ökar, värden brister, unga i kris saknar stöd samt skolan som ett specifikt problem.

6.2.1 Rapporter om att psykisk ohälsa bland unga ökar

I flera artiklar fanns en diskussion huruvida ungas psykiska ohälsa har ökat eller ej, vilket framställdes som en del i problemet. I detta tema var huvudsakliga aktörer professionella, representanter för Socialstyrelsen, forskare och en politiker. Flera av artiklarnas huvudfokus var framförallt Socialstyrelsens rapport från 2017. Rapporten är en sammanställning av psykisk ohälsa bland unga mellan år 2006–2016 och visar på att den psykiska ohälsan bland unga ökar. Flera av artiklarna gick i linje med Socialstyrelsens anspråk kring att psykisk ohälsa bland unga ökar. I en nyhetsartikel uttalar sig en anställd vid Socialstyrelsen.

Psykisk ohälsa bland unga vuxna, 18-24 år, hade ökat med sjuttio procent på bara tio år. Hos ungdomar i åldern 10-17 år var ökningen över 100 procent.

(AB 7)

Socialstyrelsen som återkommande hänvisning i artiklarna kan tyda på att myndigheten anses som en legitim källa för mottagarna i befolkningen och används för att göra anspråk på att ökningen av psykisk ohälsa bland unga är ett socialt problem som kräver åtgärder. Loseke (2003:37ff.) menar att både forskare och massmedia är huvudsakliga anspråksformulerare i samhället. Att artiklarna hänvisar till Socialstyrelsen och dess rapport gör att vi tolkar det som att tidningarna här blir tydliga *andre-anspråksformulerare* av Socialstyrelsen anspråk. Detta eftersom artiklarna baseras på andrahandsinformation snarare än att journalisterna skapat innehållet. Det framkom även kritik av Socialstyrelsen anspråk om att den psykisk ohälsa bland unga hade ökat. I två artiklar menade forskare istället att Socialstyrelsens rapport har tolkats felaktigt. Forskarna menade att problemet inte är att psykisk ohälsa bland unga ökar, utan att psykisk ohälsa används som ett samlingsbegrepp och därför anses öka. Det vill säga att allt fler hälsotillstånd benämns som psykisk ohälsa. I en debattartikel hänvisade forskarna istället till Institute of Health Metrics and Evaluation (IHME) som sammanställer Sveriges uppgifter om psykiska sjukdomar.

Enligt IHME har förekomsten av klinisk depression och ångestsyndrom varit i stort sätt oförändrad bland unga i Sverige under perioden 1990–2017. (DN 9)

I relation till citatet menar vi att det blir synligt att konstruktionen om det skett en ökning av psykisk ohälsa bland unga, är beroende av vilken aktör som uttalar sig. Enligt Loseke (2003:36) kan professionella vara dem som befinner sig högst upp i trovärdighetsshierakin när det är deras ämne som är på agendan. Blomberg et. al. (2004:15–16) menar liknande att de som har makt i samhället har större möjlighet att få sina problemdefinitioner uppmärksammade. I vårt fall kan Socialstyrelsens anspråk på problemet och hur det konstrueras ses som överordnad, i förhållande till forskarna. Socialstyrelsen tycks ha företräde att uttala sig om problemet, vilket vi tolkar kan bero på att de är en stor samhällelig aktör i relation till sociala problem. Trots att forskare och Socialstyrelsen ser olika på ifall psykisk ohälsa bland unga har ökat, så menar samtliga att siffrorna har ökat. De olika aktörerna har däremot olika orsaksförklaringar till varför statistiken ser ut som den gör. En forskare uttrycker sig i en debattartikel om att orsaken till den ökade psykiska ohälsan kan vara att symptom som magont och huvudvärk kategoriseras som psykiska besvär i undersökningen.

I dagens samhälle pratar vi öppet om psykisk ohälsa vilket är bra eftersom det minskar stigmatiseringen, men samtidigt "normaliserar" vi ord som ångest och begreppet psykisk ohälsa. Vi behöver nyansera rapporteringen och prata om de problem som faktiskt som man faktiskt mäter och vad som orsakar dem, i stället för att klumpa ihop allt och benämna det som psykosomatiska symtom och psykisk ohälsa. (DN 8)

Citatet ovan visar en skillnad gentemot artiklarna som går i linje med Socialstyrelsen. I nyhetsartikeln där Socialstyrelsens rapport omfattas, beskrivs vilka orsaker som ligger till grund för den uppfattade ökningen vilka framkommer i tre punkter.

En sämre fungerande skola [...] en mer orolig arbetsmarknad [...] och ökade inkomstskillnader... (AB 7)

Citatet och artiklarna kan synliggöra att Socialstyrelsen är den aktör som får mest plats och deras alarmerande budskap upprepas i flertalet olika artiklar. Stout et. al. (2004:556) menar att journalisters val av publicering handlar mycket om att skapa ett nyhetsvärde, snarare än att uppvisa en nyanserad bild som skulle sälja mindre. Resonemanget kan ses i ljuset av vad som framkommit i artiklarna ovan, då de artiklar som byggde på Socialstyrelsens mer alarmerande anspråk fick mest utrymme. Trots att Socialstyrelsens och forskarnas orsaksförklaringar skiljde sig åt, så var de lösningar på problemet som presenterades i huvudsak lika varandra. Den mest framträdande lösningen var framförallt ökad tillgänglighet inom alla samhällssektorer som berör barn och unga, såsom skola, socialtjänst och BUP. En nyhetsartikel och en debattartikel (DN 10, EXP 16) där en politiker samt flera professionella kommer till tals, skiljde sig från mängden då ingen av de två artiklarna fokuserade på Socialstyrelsens rapport men ändå tar upp att psykisk ohälsa bland unga ökar. Politikern gjorde inte anspråk på några orsaker till att ungas psykiska ohälsa ökar, medan de professionella menade att orsaken är en passiv klimatpolitik. Politikern gjorde däremot anspråk på att lösningen var att mer pengar skulle gå till förebyggande insatser och de professionella framställde en tydligare klimatpolitik som lösningen. Sammanfattningsvis kunde vi se att de artiklar som berördes av Socialstyrelsens rapport berördes av en trovärdighetshierarki, även bland de högt rankade anspråksformuleringarna. De artiklar som inte berörde rapporten handlade snarare om politik i relation till problemet.

6.2.2 Vården för unga brister

I flera artiklar framställdes bristande vård som en del i problemet gällande psykisk ohälsa bland unga. Inom dessa artiklar var de huvudsakliga aktörerna professionella samt en politiker. En specifik orsaksförklaring som det görs anspråk på i en ledarartikel samt i en nyhetsartikel tycks vara att det skett en alltför lättvindig förskrivning av psykofarmaka till unga. Ledarskribenten uttrycker att det är problematiskt.

Under den tidsperioden har andelen barn i åldern 10–17 år som fått en psykiatrisk diagnos av läkare eller föreskrivits psykofarmaka ökat med 100 procent. Ökningen är mycket stor även bland unga vuxna. (AB 10)

Artikeln framställer att föreskrivningen kan vara problematisk för att andra vårdalternativ kanske förbises. Ökningen av psykofarmaka beskrivs i de två artiklarna som problematisk och där samhället brister i sitt stöd för unga vilket påverkar deras psykiska ohälsa. I förhållande till ovan är det tre artiklar som också fokuserar på hur vården brister men då i att nå ut till unga män som lider av psykisk ohälsa. De anspråk av professionella som framställs är att vården framförallt är anpassad efter kvinnors uttryck för psykisk ohälsa, snarare än mäns. I en nyhetsartikel gör en professionell anspråk på en könsskillnad i den psykiatriska vården.

Generellt sett uttrycker tjejer mer oro och nedstämdhet än killar, men detta kan bero på att killar uttrycker sin ohälsa på annat sätt - till exempel genom beroendeproblematik eller destruktiva handling. (AB 15)

Citatets beskrivning gällande skillnaden i hur tjejer och killar uttrycker sin psykiska ohälsa är något som går i linje med vad andra studier kommit fram till. Vogel Andersson (2016) menar att tjejer med olika sorters problematik anses främst ha internaliserade problem som yttrar sig i psykisk ohälsa, medan killars problematik inte binds till psykiska problem utan snarare kriminalitet och våld. Dessa konstruktioner menar hon även ligger till grund för socialarbeters handlingar (ibid.). Vi tolkar det därför som att vården i samhället verkar vara anpassad efter tjejers attribut gällande psykisk ohälsa, något som blir synligt genom ovan framställning. De tre artiklarna ovan kan därmed visa ett annat perspektiv än vad Vengut-Climent (2018:184) lyfte fram, där hon menade att media inte gjorde skillnader i framställningen av psykisk ohälsa mellan könen. Inom detta tema särskilde sig politikerns anspråk (AB 16) från de professionellas, genom att främst omfatta lösningar snarare än orsaker. Detta kunde vi

se i likhet med tidigare i analysen där vi lyfte fram en politiker, att politikerna fokuserar på lösningar snarare än orsaker. Loseke (2003:103) menar att det vanligaste för politiker är att rikta sina anspråk till en specifik skara av mottagare som de anser är mottagliga. Vår tolkning utifrån detta är att det skulle kunna vara så att det inte fanns något större intresse bland politiker vid vår undersökta period att göra anspråk gällande psykisk ohälsa bland unga.

När det kommer till lösningar som de professionella aktörerna gjorde anspråk på bestod dessa av flera skilda synsätt men där de mest framträdande dragen var en ökad tillgänglighet till vård för unga med psykisk ohälsa samt en bättre fungerande skola. Detta kan ses i likhet med vad tidigare professionella aktörer har uttryckt under föregående tema. Loseke (2003:97-98) beskriver att anspråksformulerare måste skapa en bild som föredras av mottagarna för att deras anspråk ska få genomslag. Vi tolkar det därför som att de professionellas uttalanden om tillgänglighet och skolan, är det som anspråksformulerarna tror mottagarna godtar som lösning på problemet. Sammanfattningsvis var anspråksformulerare i denna del främst professionella och vi kunde se att den psykiska ohälsan bland unga framställs bero på att samhällsvården i samhället brister rent generellt, men också specifikt i relation till killars psykiska ohälsa.

6.2.3 Unga i kris saknar stöd

Ett tredje tema som vi kunde urskilja i artiklarna var bristande stöd som en del i problemet gällande psykisk ohälsa bland unga. Den aktör som till största del kom till tals var professionella och representanter för Barnens Rätt I Samhällets (BRIS). En professionell representant för BUP och politiker fick även komma till tals. Gemensamt för artiklarna var att de tog utgångspunkt i BRIS årsrapport som visar att kontakter från barn och unga under åren 2016–2018 ökat med totalt 8 procent. En övergripande orsak som lyfts upp är att samhällets stödresurser brister och en representant från BRIS uttalar sig i en nyhetsartikel.

Vården bär dock inte det enda ansvaret för hur barn och unga har det, utan det krävs insatser på alla plan. [...] Det handlar om vilket samhälle vi bygger och det innefattar både skola, vård och omsorg. (DN 11)

Citatet ovan visar på ett anspråk gällande att samhällets stöd till unga brister på många plan. Vidare beskrivs det i alla artiklar hur även skola, mobbning och hemförhållanden

är orsaker till de ökade samtalen till BRIS men också som bidragande faktorer till psykisk ohälsa bland unga. En representant för BRIS uttalar i en nyhetsartikel att också allvarlighetsgraden i samtalen har ökat och bland annat handlar om självmordstankar.

Den situationen vi har är oerhört allvarlig. En röd tråd i de här samtalen är svårigheten att få hjälp, och de kan också vara en förklaring till varför allvarsgraden ökar. (AB 20)

Citatet ovan belyser att samhällets stödfunktion brister och artikeln framställer att det saknas stöd från vuxna i form av socialtjänst, elevhälsan och BUP. De aktörer som kommer till tals inom denna del är återigen professionella snarare än närstående eller unga som påverkas. Wondemaghen (2014:709–710) belyser att när professionella får uttala sig, så blir bilden som framställs ofta mer nyanserad än när den faktiskt drabbade individen kommer till tals. Detta kan ses i motsats till Losekes resonemang (2003:76ff.) att anspråksformulerare försöker att väcka känslor eller att skapa offer för att uppmärksamma ett problem. I relation till detta tolkar vi det som att de professionella i detta sammanhang inte anspelar på så mycket känslor utan genom fakta framställer en mer odramatisk bild av vad problemet är. Det kan grunda sig i att professionella är högre upp i trovärdighetshierarkin och därför inte behöver anspela på känslor för att få uppmärksamhet. I en nyhetsartikel framställs anspråk från en politiker om bristerna i samhället. Politikern menar att orsaken till psykisk ohälsa bland unga är höga och otydliga krav från skola, arbetsgivare och det sociala livet. I relation till detta benämner hon dock något som även varit närvarande i andra artiklar men som inte uttrycks direkt.

Psykisk ohälsa är ett folkhälsoproblem, oavsett ålder och livssituation. (AB 19)

Hennes citat om psykisk ohälsa som ett samhällsproblem ses som en utvidgning av att det inte bara är de vuxnas stöd som brister. Psykisk ohälsa som ett samhällsproblem kan ses i likhet med Suttons (1998:119–120) konstruktion av alkoholkonsumtion som ett problem som gäller alla snarare än att det anses handla om en specifik grupp. När det kommer till lösningar framkom liknande anspråk som ovan i analysen, där det övergripande i artiklarna var att samhället generellt behöver stärkas på flera plan. Vi kunde i de professionellas anspråksformuleringar se att framställningen var att alla delar av samhället är möjliga orsaker till problemet.

6.2.4 Skolan som specifikt problem

Fler artiklar framställde särskilt skolan som en del i problemet gällande psykisk ohälsa bland unga. Vi väljer därför att lyfta detta som ett specifikt tema, då det var framträdande. I dessa artiklar var det en stor variation på aktörer, där de främsta som kom till tals var professionella och unga. Alla artiklar tar upp skolan som problematisk och avgörande för psykisk ohälsa bland unga som socialt problem. I två artiklar, en debattartikel och en nyhetsartikel, där kuratorer kommer till tals så framkommer de tydligt att de kritiserar skolan, deras arbetsbelastning och den press som ställs på eleverna.

När de inte lyckas på proven eller hunnit med alla läxor, tror de att det betyder att de inte är bra nog. Många av dem mår så dåligt att de brottas med tankar på att ta sitt liv. (DN 14)

Vi tolkar det som att kuratorns citat ovan kan syfta till att uppmärksamma problemet med ungas psykiska ohälsa och att detta görs genom ett dramatiskt uttalande kring ungas självmordstankar och på så sätt väcker mottagarens intresse. Losekes (2003:76–77) begrepp humanitärt tema synliggör anspråksformulerares försök till att beröra mottagarnas känslor, för att väcka uppmärksamhet om problemet. Med utgångspunkt i att mottagaren känner sympati, så värderar denne därför tillståndet som ett socialt problem. Anspelande på känslor kan även ses i artiklarna där unga kom till tals och i en nyhetsartikel beskrivs en händelse.

Det kanske inte är så konstigt, jag var den som skrattade med när jag blev inlåst i skåp och sånt. Ingen vill väl vara “den mobbade i skolan”. Alla vill väl vara “den populära”, jag med. Men det blev inte så. (AB 23)

Citatet påvisar en berättelse om svårigheter, där den unga gör anspråk på att mobbningen i skolan var en av orsakerna till att individen mådde psykisk dåligt. Anspråk kan som sagt vara både verbala, visuella och handlingar (Loseke 2003:26). När unga aktören beskriver en händelse tydligt i texten, uppfattar vi det som att verbala anspråk kan framkomma som visuella, i den bemärkelsen att vi som mottagare får upp en tydlig bild i huvudet av den händelse som beskrivs. Sunesson (2013:69) belyser att förhållanden blir sociala problem när de uppfattas som problematiska och i behov av en lösning. I detta tema så handlade största delen av de lösningar som framställdes om att förändra skolan på olika sätt. När de unga gjorde anspråk på lösningar så menade de att

ett öppnare samhällsklimat behövs och belyser samtidigt sina egna åtgärder i relation till problemet. Dessa åtgärder bestod i att föreläsa på skolor samt att hålla i olika aktiviteter för att motverka psykiska ohälsa bland unga. I förhållande till att skolan belyses vara en bidragande faktor till psykisk ohälsa bland unga, så framförs också anspråk på att skolan fungerar som en lösning för många unga som mår psykiskt dåligt till följd av dåliga hemförhållanden. I motsats till kuratorerna ovan gör en annan kurator anspråk på hur viktig skolan kan vara i en nyhetsartikel.

Det är också så att jullovet gör att barn ofta upplever en extra utsatthet när de vuxna som brukar finnas runt dem inte är där, som lärare och tränare. (AB 25)

Citatet framställer tydligt att skolan inte bara brister utan även hjälper många barn i deras psykiska mående. Dessa anspråk från professionella som fokuserade på skolan i positiva termer, fick däremot inte lika mycket plats som de som framställde skolan i negativa termer. Morgan och Jorm (2009:870) lyfter att det är vanligt att en säljande nyhet framställs negativt och fokuserar på konflikter samt trygghetsproblem. I detta temat blir det tydligt att psykisk ohälsa bland unga innefattar ett trygghetsproblem som behöver lösas och där skolan behöver åtgärdas. Vi har samtidigt sett anspråk på att skolan framställs som en trygghet för många barn och unga. Däremot tolkar vi det de negativa nyheterna som får publicitet, snarare än att framställas vara något positivt. I likhet med tidigare teman kunde vi se en skillnad mellan ungas anspråk och professionella, där de unga främst fokuserar på ett öppnare samhälle medan de professionella framställer mer konkreta åtgärder.

6.3 Psykisk ohälsa bland unga ur ett suicidperspektiv

Det tredje och sista perspektivet som framkom under vår analys var ett suicidperspektiv. Under analysen framkom många artiklar som skildrade självmord och i dessa artiklar framställdes psykisk ohälsa bland unga snarare som en orsak än att vara det huvudsakliga problemet. Det ena temat som framkom berör hur psykisk ohälsa bland unga framställs genom enskilda individers självmord och det andra temat fokuserar på självmord i allmänna termer.

6.3.1 Framställningen av ungas självmord

I flera artiklar beskrevs enskilda individers självmord, vilket framställdes som en del i problemet gällande psykisk ohälsa bland unga. I detta tema fann vi att det var övervägande närstående som aktörer som fick komma till tals. Det som huvudsakligen framkom i detta tema var att självmord framställdes som en följd av psykisk ohälsa bland unga. Detta kan ses i likhet med vad som framkommit i tidigare forskning som menar personer att med psykisk ohälsa ofta beskrivs i artiklar som en fara för sig själv och då har fokus på självmord (Coverdale, Narin och Claasen 2002:699). Alla artiklar i detta tema berörde någon som hade begått självmord. En närstående beskriver i en nyhetsartikel hur den psykiska ohälsan var det som ledde till syskonens självmord.

För åtta år sedan fick Amanda Saapunkis syster veta att hon hade bipolär sjukdom [...] En dag i november nådda Amanda, som bor i Borlänge, av beskedet: hennes syster hade tagit sitt liv. (EXP 13)

Genomgående där aktören är en närstående eller en drabbad som uttalar sig blir det tydligt att artiklarna spelar på mottagarnas känslor, exempelvis genom rubriksättning och uttryck. Exempel på en sådan rubriksättning återfann i ett nyhetsreportage där en ung kvinnas självmord beskrivs genom familjens ord, men där även kvinnans egna ord framkommer genom ett bifogat brev där anledningen till självmordet uttrycks. Rubriken löd: *“Tyra, 20, tog sitt liv - här är orden hon vill att du ska läsa”* (EXP 11). Losekes (2003:77ff.) resonemang kring att anspråksformulerare konstruerar “offer” för att vinna mottagarnas sympati kan här synliggöras. Vi tolkar det som att valet av tidningen att publicera individens egna ord och utgångspunkt till självmordet, kan återigen ses som ett försök att väcka reaktioner hos mottagarna. Loseke (2003:78) menar att anspråksformulerare måste beskriva någon som förtjänar att få sympati och som inte själv är ansvarig. Den unga kvinnan som tog sitt liv efter att hennes personliga assistans skars ner, kan ses som en framställning som anspelar på att hon var “värdig” sympatin och inte själv kunde ses som ansvarig. Vidare menar tidigare forskning att det är vanligt att journalister spelar på våld och irrationellt beteende när det kommer till människor med psykisk ohälsa, för att skapa sensationella rubriker (Stuart 2006:101). I kontrast till detta skiljde sig vår empiri från tidigare forskning eftersom våra rubriker varken innehöll våld eller irrationellt beteende. Istället omfattade rubrikerna ofta namnet och ålder på individen som tog sitt liv, vilket vi menar kan ge en närhet till den drabbade och framkalla en starkare reaktion trots avsaknad av våld eller irrationellt beteende.

Något som framkom i artiklarna men inte i rubrikerna, var att självmord kan ha sin utgångspunkt i att individens personlighet var avvikande och att individen själv är ansvarig för den psykiska ohälsan som ledde till självmordet. I en nyhetsartikel framställs kvinnans självmord av närstående.

För första gången i sitt liv kunde fröken Stoisk inte längre tvinga sig själv till att fortsätta. Det var då hon började planera sitt självmord... (DN 17)

I citatet ovan blir det tydligt att kvinnans personlighet kopplas till valet att begå självmord. Senare i artikeln beskriver kvinnans föräldrar henne i termer av att hon var ett problematiskt barn.

... som med åldern blev socialt tafatt. De berättar att hon i grundskolan kunde skrika i timmar i frustration, och vägra ta en paus, om hon inte kunde lösa en matematikövning. (DN 17)

Citaten som har lyfts fram ovan visar på att självmordet har sin grund i olika orsaksförklaringar, där individens avvikande personlighet samt dennes egna ansvar lyfts fram utifrån tidningsartiklarna. Detta kan ses i likhet med tidigare forskning som menar att artiklar ofta målar upp en bild av personer med psykisk ohälsa som oförutsägbara (Stuart 2006:103). Vi tolkar det som att de närståendes anspråk på att det avvikande beteendet ledde till självmord även kan ha sin grund i att de närstående försöker hantera sina egna skuld känslor genom att lägga över ansvaret på den unga. Vidare var majoriteten av artiklarna rörande självmord om kvinnliga individer medan endast en hade fokus på killar. I denna nyhetsartikel framkommer anspråk från en närstående.

Han har inget svar på varför hans bror inte sökte hjälp, men tror att fortfarande finns en viss skam över att må dåligt i själen. (AB 27)

Citatet kan synliggöra den stigmatisering som finns i samhället gällande psykisk ohälsa. Stuart (2006:103) lyfter att psykiatriker menar att den negativa bilden som målas upp i media kring psykisk ohälsa gör att personer inte söker hjälp. Detta kan synliggöras även i artikeln som handlade om en man, där det framställdes att tabun påverkade hjälpsökandet. Forskning menar att media framställer en könsskillnad i rapporteringen gällande psykisk ohälsa bland män och kvinnor, där kvinnor framställs mer nyanserat än män (Ma 2017:101). I relation till forskningen kan vi se en skillnad i framställningen av tjejer och killar gällande psykisk ohälsa inom detta tema. I de artiklar som berörde

kvinnliga självmord framställdes orsaken bero på ett avvikande beteende eller vårdens brister, snarare än den artikel som berörde ett manligt självmord, där tabu i relation till att söka hjälp istället beskrevs vara orsaken. Gällande lösningar inom detta tema framställde aktörerna inte något anspråk om åtgärder, detta tolkar vi som en möjlig följd av artiklarnas fokus och framställning på den dramatiska händelsen och anhörigas reaktioner.

6.3.2 Generella anspråk på självmord

I några artiklar framställdes självmord i generella termer som en del i problemet gällande psykisk ohälsa bland unga. I detta tema fann vi endast tre artiklar där de aktörer som kom till uttryck var två representanter för frivilligorganisationer samt en kurator. När problemet med självmord diskuteras i mer allmänna termer och inte beskrevs utifrån ett specifikt självmord, så gjordes det anspråk på orsaker som kunde leda till självmord. Kurators anspråk om problemet konstrueras i termer av mobbning snarare än psykisk ohälsa i en debattartikel.

Vi underskattar hur många självmord som kan ha sin grund i mobbning. (AB 29)

Citatet anspelar på att mobbning mer specifikt kan vara en orsak till självmord och inte endast till den psykisk ohälsan. De andra två artiklarna framställer också att orsaken till problemet kan bero på en bristande vård i samhället. När det kommer till de lösningar som presenteras är framförallt förebyggande arbete och att få människor att våga prata om sina problem. Loseke (2003:63) beskriver att det finns två sätt för anspråksformulerare att övertyga mottagarna till ett anspråk, antingen genom känslor eller logik. Det blir tydligt i suicidperspektivet att om någon som avslutat sitt liv framställs det genom känslomässiga termer, medan när det pratas generellt om självmord som fenomen är det mer fokus på orsaker och fakta.

7. Sammanfattning och diskussion

Under detta avslutande avsnitt så kommer vi att sammanfatta vår empiri och det resultat vi kommit fram till under studien. Vi kommer svara till de frågeställningar som uppsatsen haft som syfte att besvara samt föra en diskussion kring de resultat som

framkom. Vi kommer även att beröra några av de svårigheter som uppkommit under studiens gång och avslutningsvis ge förslag till vidare forskning.

7.1 Diskussion utifrån frågeställningarna

Frågeställning 1: Hur konstrueras psykisk ohälsa bland unga som ett socialt problem i dags- och kvällstidningarna?

Vi kunde konstatera att den psykiska ohälsan bland unga framställdes på flera skilda sätt genom olika anspråksformuleringar. Vi kunde urskilja tre övergripande problemperspektiv gällande hur den psykiska ohälsan bland unga framställdes. Inom hälsoperspektivet så var ett framträdande tema att psykisk ohälsa bland unga konstrueras i termer av för mycket skärmtid, användningen av sociala medier och dess krav som medföljer. De två sista temana berörde psykisk ohälsa bland unga i relation till motion och rörelse, men stod i en kontrast till varandra där ena menade att de beror på för lite rörelse medan det andra menade att prestationen inom idrotten blir för hög. Inom samhällsperspektivet kunde vi urskilja fyra teman gällande psykisk ohälsa som socialt problem. Artiklarna i det första temat konstruerade problemet som att den psykiska ohälsan bland unga ökar. Problemet i sig inte fokuserade dock inte direkt på de unga, utan snarare hur undersökningar kring ungas psykiska ohälsa ska tolkas och hur det kan konstrueras en ökning. I det andra temat konstruerades problemet med psykisk ohälsa bland unga handla om att vården är bristande. I det tredje temat framställdes bristande stöd till unga som det huvudsakliga problemet medan det fjärde temat specifikt framställde skolan som problemet. I suicidperspektivet konstruerades den psykiska ohälsan bland unga snarare som en orsak till självmord och självmord berördes som den yttersta följden av psykisk ohälsa bland unga. Den psykiska ohälsan bland unga som socialt problem konstrueras sammanfattningsvis i en variation av termer och utifrån vårt resultat kan vi se att hur psykisk ohälsa bland unga framställs och vad det beror på, skiljer sig beroende på vem som är aktör och anspråksformulerare.

Frågeställning 2: Vilka aktörer är det som kommer till tals i tidningsartiklarna gällande den psykiska ohälsan bland unga?

De aktörer som kom till tals var både unga, forskare, politiker, professionella samt journalister/skribenter. Det var främst unga som var aktörer inom hälso- och suicidperspektivet. När samhällets krav och sociala medier beskrevs vara orsaken till

psykisk ohälsa hos unga, så menade unga att pressen från sociala medier och samhället är hög. Det stod i kontrast till de professionella som istället hänvisade till forskning kring ungas hjärnor och hur skärmtiden i sig kan påverka negativt. När det gällde prestation inom idrotten var det även här anspråk från unga som var dominerande och vi kunde se att resonemangen var i likhet med de som fördes gällande sociala medier. Unga menar främst att det är krav från det omgivande samhället. I suicidperspektivet kom unga främst till tals genom deras nedskrivna ord innan bortgången, i övrigt var det de närstående som fick den mest framträdande rollen. I båda perspektiven kunde vi således se att de professionella aktörerna inte var framträdande. I motsats till dessa två perspektiv så var det främst professionella, forskare och politiker som var anspråksformulerare inom samhällsperspektivet. Wondemaghen (2014) menar att det är vanligt att professionella grundar sina uttalanden på forskning och att detta kan bidra till en trovärdigare konstruktion av problemet. Att det var just inom samhällsperspektivet som aktörerna ovan fick störst utrymme tillför en intressant vinkel till analysen, då vi tolkar det som att deras anspråk har en tydlig maktaspekt. Personer med högre maktposition i samhället tycks utifrån vårt resultat bli anspråksformulerare främst när det handlar om samhällets funktioner och resurser. Det förvånade oss däremot att politiker var den minst framträdande aktören, då vi hade en förförståelse kring att politiker skulle vara en framträdande anspråksformulerare.

Frågeställning 3: *Vilka lösningar kring psykisk ohälsa bland unga framträder i tidningsartiklarna?*

Vi kunde i vårt resultat se att de lösningar som gjordes anspråk på i tidningsartiklarna konstruerades i huvudsak lika när det var samma typ av aktör som uttalade sig, oavsett hur psykisk ohälsa bland unga som socialt problem framställdes. De unga framställde att en lösning kunde vara ökad öppenhet kring psykisk ohälsa, vilket vi uppfattar som en vag lösning. De lösningar som framställdes av professionella var istället mer konkreta, som exempelvis mer resurser till elevhälsan. De lösningar som framställdes av forskare liknade de professionellas, men vi tolkade deras framställningar som mer konkreta med ofta underbyggda argument. Forskare är den aktör som är högst upp i trovärdighetshierarkin (Loseke 2003). I likhet framkom det i vår empiri att forskare var de som tydligast framförde sina anspråk gällande lösningar. Däremot var en intressant aspekt att forskarna inte tycktes vara de som *faktiskt* fick mest plats att komma till tals, trots välformulerade anspråk. När politiker gjorde anspråk på lösningar så framställdes

detta ofta i ekonomiska termer. Detta såg vi exempelvis i en nyhetsartikel (DN 10) där en politiker menar att 400 miljoner ska gå till att minska psykisk ohälsa. Analysen synliggjorde att vilka lösningar som framställdes för psykisk ohälsa bland unga som socialt problem var tydligt präglade av vem som var anspråksformulerare.

7.2 Avslutande diskussion

I vårt resultat kunde vi se att alla perspektiv konstruerade psykisk ohälsa bland unga som något problematiskt. Generellt i analysen kunde vi också se att tonvikten var att problemet konstruerades bero på det omgivande samhällets brister. Vi såg att när det handlade om samhällsresurser var det främst professionella, politiker och forskare som gjorde anspråk snarare än att de unga var anspråksformulerare. Unga blev synliga främst när de skulle berätta om sina egna erfarenheter av psykisk ohälsa och då i relation till framförallt sociala medier och idrott. Vi tolkar detta som ett möjligt synliggörande av att unga inte har samma trovärdighet och respekt som övriga anspråksformulerare och därför inte kommer till tals när det rör sig om mer strukturella problem. De unga gjorde istället anspråk på att det krävs större öppenhet för att motverka tabu kring psykisk ohälsa bland unga. Vi fann även en förvånande maktskillnad mellan de unga, där de unga som fick komma till tals, sällan var privatpersoner utan snarare professionella idrottare och kända youtubers.

I relation till vårt resultat så kunde vi se att mycket stämmer överens gällande resonemang i tidigare forskning. Flertalet studier (se t.ex. Thörn 2004) beskriver att sociala problem har sin grund i att gruppers beteende eller förhållanden upplevs problematiska och kräver förändring. I relation till detta var ett resultat vi tyckte oss kunna se i analysen att psykisk ohälsa bland unga ofta framställdes som ett samhällsproblem snarare än en specifik grupps problem. Vi kunde således se att problemet psykisk ohälsa bland unga framställdes framförallt som ett strukturellt socialt problem, snarare än på individ eller gruppnivå. Detta är i linje med vad Sutton (1998) kom fram till i sin studie kring den svenska alkoholdiskursen, att problemet inte bara tillhör en specifik grupp utan omfattar hela samhället och dess funktioner.

I tidigare forskning (se t.ex. Murphy, Fatoye & Wibberley 2013) framkom det att media bidrar till att stigmatisera personer med psykisk ohälsa och att de ofta beskrivs i termer

av våld och kriminalitet. I vårt resultat kunde vi däremot inte se det mönstret, vilket stod i kontrast till tidigare studier. Något som istället framkom i vår analys gällande våld var att unga med psykisk ohälsa tenderar att framställas som en fara för sig själv i termer av destruktivitet och självmord, vilket är i linje med tidigare studier (se t.ex. Coverdale, Nairn & Claasen 2002). I analysen framkom psykisk ohälsa bland unga som det huvudsakliga problemet, men i suicidperspektivet framkom det snarare som orsaken än problemets kärna. Vi hittade ingen direkt förklaring till varför det såg ut såhär, men en tolkning kan vara att självmord framställs som den absoluta ytterligheten av psykiska ohälsa bland unga. Vidare beskriver forskning (se t.ex. Morgan och Jorm 2009) att det sker en övervägande negativ nyhetsrapporteringen kring psykisk ohälsa. I likhet med detta kunde vi i vårt resultat se att huvuddelen av rapporteringen kring ungas psykiska ohälsa framställdes negativt, men vi upplevde det inte stigmatiserande.

Under uppsatsens gång upplevde vi att det fanns en viss svårighet i att bearbeta tidningsartiklarna genom perspektivansatsen samt anspråksformulering. Detta eftersom framställning, lösning och aktör är sammankopplat och en tydlig uppdelning var därför svår att göra. Vi har ändå strävat efter att försöka göra det så tydligt och läsvänligt som möjligt för att försöka bibehålla en röd tråd. Uppsatsens syfte och frågeställningar har ständigt omarbetats och att arbeta med tidningsartiklar visade sig vara mer komplext än vi tidigare trott. Arbetet med urvalet av empiri var krävande, då vi hade ett relativt omfattande material att sortera och motivera. Med facit i hand hade vi möjligtvis valt att fokuserat på en kortare tidsperiod. Vidare har vårt fokus varit att undersöka framställningar och inte mottagarnas upplevelser av psykisk ohälsa bland unga. Trots detta har vår studie kunnat bidra till att synliggöra medias olika konstruktioner av psykisk ohälsa bland unga, som skulle kunna påverka mottagarna i fråga.

Inledningsvis hade vi inte någon tanke att jämföra tidningarna med varandra, men utifrån vårt resultat fann vi märkbara skillnader i representationen. Exempelvis så var Expressen och DN framträdande i att framställa psykisk ohälsa bland unga i termer av hälsa. När det istället kom till att framställa problemet ur ett samhällsperspektiv så kunde vi se att det var framförallt Aftonbladet som var representerad. I suicidperspektivet och temat ungas självmord så var det främst Expressen som var framträdande, när det istället handlade om temat generella anspråk på självmord så var det bara Aftonbladets artiklar som berörde detta. Uppdelningen visar på att det inte

direkt finns en skillnad mellan dags- och kvällstidningar, men att tidningarna tycks ha olika fokus. Vi såg också att tidningarna tenderade att skriva om samma saker när exempelvis en ny rapport utkom. Vår studies resultat kan inte sägas generaliserbart på grund av val av metod. Vi menar att vår studie ändå kunnat bidra till kunskap kring medias framställning av psykisk ohälsa bland unga och vilken bild socionomer i sin yrkesroll kan ha om psykisk ohälsa bland unga, vilket i förlängningen kan påverka klienter och brukare.

En idé för vidare forskning tar avstamp i att vår uppsats inte behandlade genusperspektivet, men det hade varit intressant att undersöka psykisk ohälsa bland unga i relation till media och kön. Även om tidigare forskning (se t.ex. Ma 2017) av medier har berört skillnader mellan könen har det inte varit studiernas fokus och det har dessutom inte berört specifikt gruppen unga. Således menar vi att forskning inom detta området hade kunnat bidra med nya, intressanta synvinklar och även vara relevant för socialt arbete i den bemärkelsen att medias framställning av kön kan påverka socionomer och dess handlande.

8. Referenslista

Anderson, Martin (2003). 'One flew over the psychiatric unit': mental illness and the media. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 10 (3): 297-306.

Anderson, C, E. J. Robinson, A.-M. Krooupa & C. Henderson (2018). Changes in newspaper coverage of mental illness from 2008 to 2016 in England. *Epidemiology And Psychiatric Sciences*, s. 1–8.

Beckman, Linda & Curt Hagquist (2010). *Hur mår barn och ungdomar i Sverige?: analys av den officiella bilden, mediebilden och bilden från forskningen*. Karlstad: Centrum för forskning om barns och ungdomars psykiska hälsa.

Blomberg, Helena, Christian Kroll, Tommy Lundström & Hans Swärd (2004). Medier och samhällsvetenskap. I: Helena Blomberg, Christian Kroll, Tommy Lundström & Hans Swärd (red.) *Sociala problem och socialpolitik i massmedier*. Lund: Studentlitteratur

Bowen, Matt & Andy Lovell (2019). Stigma: the representation of mental health in UK newspaper Twitter feeds. *Journal Of Mental Health* 10, 1–7.

Bryman, Alan (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Uppl. 3. Stockholm: Liber.

Burr, Vivien (2015) *Social constructionism*. Third edition. Uppl.3. London: Routledge.

Coverdale, John, Raymond Nairn & Donna Claasen (2002). Depictions of mental illness in print media: a prospective national sample. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 36(5): 697–700.

Folkhälsomyndigheten (2019) *Vad är psykisk hälsa?*
[<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/vad-ar-psykisk-halsa/> Hämtat: 2019-12-26].

Hydén, Lars-Christer (2002). Psykisk ohälsa i tidens spegel. I: Bodil Gustavssons (red.) *I skuggan av sig själv. Psykisk ohälsa i förändring*. Stockholm: Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap.

Jönson, Håkan (2010). *Sociala problem som perspektiv: en ansats för forskning & socialt arbete*. Malmö: Liber.

Kantor Sifo (2019) *Räckviddsrapport Orvesto Konsument 2019:2*.
[https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/reports/documents/rackviddsrapport_orvesto_konsument_2019_2.pdf Hämtat: 2019-11-28].

Kaplan B., Howard (2004). Mental Illness as a Social Problem. I: George Ritzer (red.) *Handbook of social problems: A comparative international perspective*. Thousand Oaks: Sage Publications Inc.

Levander, Ulrika & Lina Sturfelt (2019). Samhällsvårdens Svarte Petter – samtida och

historiska kategoriseringar av barn och unga i samhällsvård med psykisk ohälsa. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 26 (1): 19:41.

Loseke R., Donileen (2003). *Thinking about social problems: an introduction to constructionist perspectives*. Uppl. 2. New York: Aldine de Gruyter.

Ma, Zexin (2017). How the media cover mental illnesses: a review. *Health Education*, 117 (1): 90-109.

Morgan J., Amy & Anthony F. Jorm (2009). Recall of news stories about mental illness by Australian youth: associations with help-seeking attitudes and stigma. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 43 (9): 866-872.

Murphy A., Neil, Francis Fatoye & Christopher Wibberley (2013). The changing face of newspaper representations of the mentally ill. *Journal Of Mental Health*, 22 (3): 271-282.

Nationalencyklopedin. *Biologisk psykologi*.
[<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/biologisk-psykologi> Hämtat: 2019-12-30].

Nationalencyklopedin. *Dagstidningar*.
[<http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/dagstidning> Hämtat: 2019-12-17].

Nationalencyklopedin. *Psykodynamisk*.
[<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/psykodynamisk> Hämtat: 2019-12-26].

Petersen, Suni, Martin Heesacker & Robert C. Schwartz (2001). Physical Illness: Social Construction or Biological Imperative? *Journal of Community Health Nursing*, 18 (4): 213–222.

Socialstyrelsen (2013). *Psykisk ohälsa bland unga - Underlagsrapport till Barns och ungas hälsa, vård och omsorg*. [<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2013-5-43.pdf> Hämtat 2019-12-26].

Spector, Malcolm & John I. Kitsuse (2001). *Constructing social problem*. New Jersey: Transaction Publishers.

Statistiska Centralbyrån (2019). *Ungdomsarbetslöshet i Sverige*.
[<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/ungdomsarbetsloshet-i-sverige/> Hämtat: 2019-12-26].

Stout A., Patricia, Jorge Villegas & Nancy A. Jennings (2004). Images of Mental Illness in the Media: Identifying Gaps in the Research. *Schizophrenia Bulletin*, 30 (3): 543-561.

- Stuart, Heather (2006). Media Portrayal of Mental Illness and its Treatments: What Effect Does it Have on People with Mental Illness? *CNS Drug* 20 (2): 99-106.
- Sunesson, Sune (2013). Sociala problem och samhällsbekymmer i historien. I: Anna Meeuwisse & Hans Swärd (red.) *Perspektiv på sociala problem*. Uppl. 2. Stockholm: Natur och Kultur.
- Sutton, Caroline (1998). *Swedish alcohol discourse: constructions of a social problem*. Uppsala: Uppsalas Universitet.
- Thörn, Catharina (2004). *Kvinnans plats(er): bilder av hemlöshet*. Stockholm: Égalité.
- Ungdomsstyrelsen (2010). *Ungdom och ungdomspolitik - Ett svenskt perspektiv*. [https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/ungdom-och-ungdomspolitik.pdf Hämtat: 2019-12-26].
- Vengut-Climent, Empar (2018). Newspaper portrayal of mental illness in England, Canada, Portugal, Spain and Japan. *Revista Espanola de Comunicacion en Salud*, 9 (2): 176-187.
- Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. [https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningssed_VR_2017.pdf Hämtat: 2019-12-16].
- Vogel Andersson, Maria (2016). Psykisk ohälsa, utsatthet och en legitimerande oro – diskursiva förståelser av flickor som placeras vid särskilda ungdomshem. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 23 (2): 109-128.
- Wahl F., Otto (2003). News Media Portrayal of Mental Illness. Implications for Public Policy. *American Behavioral Scientist*, 46 (12): 1594-1600.
- Wondemaghen, Meron (2014). Media Construction of a School Shooting as a Social Problem. *Journalism: Theory, Practice, and Criticism*, 15 (6): 696-712.
- World Health Organization (2001). *World health report*. [https://www.who.int/whr/2001/media_centre/press_release/en/ Hämtat: 2019-12-30].

9. Bilagor

Bilaga 1: Artiklar hämtade från Aftonbladet

Aftonbladet artikel 1 (AB 1)

Andréé, Benjamin (2019). *SVT-terapeuten: "Psykisk ohälsa kommer som ett brev på posten"*. [<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/bKlq2A/svt-terapeuten-psykisk-ohalsa-kommer-som-ett-brev-pa-posten>] Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 2 (AB 2)

TT (2019). *SKL: Ungas livsstil sliter på hjärnan*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/oRj65m/skl-ungas-livsstil-sliter-pa-hjarnan>] Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 3 (AB 3)

TT (2019). *De flesta skolelever rör på sig för lite*.

[<https://www.aftonbladet.se/family/a/OnKamO/de-flesta-skolelever-ror-pa-sig-for-lite>] Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 4 (AB 4)

Ros, Tomas (2019). *"Ville lägga mig under en giljotin"*.

[<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/hockey/a/e8MJjK/ville-lagga-mig-under-en-giljotin>] Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 5 (AB 5)

Brenning, Patrik (2019). *Forskaren: "Självklart att föreningarna har ett ansvar"*.

[<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/hockey/a/kJvrxv/forskaren-sjalvklart-att-foreningarna-har-ett-ansvar>] Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 6 (AB 6)

Brenning, Patrik (2019). *"Jag skar mig för att lindra den psykiska smärtan"*.

[<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/hockey/a/P90g4X/jag-skar-mig-for-att-lindra-den-psykiska-smartan>] Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 7 (AB 7)

Svenson, Olivia (2019). *"Kraftig ökning av psykisk ohälsa bland unga"*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/K38Jwo/kraftig-okning-av-psykisk-ohalsa-bland-unga>] Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 8 (AB 8)

Wigzell, Olivia (2019). *Ångest och depression ökar bland våra unga*.

[<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/pLK1bX/angest-och-depression-okar-bland-vara-unga>] Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 9 (AB 9)

TT (2019). *Depression i unga år kan prägla vuxenlivet*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/8mOxl2/depression-i-unga-ar-kan-pragla-vuxenlivet>] Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 10 (AB 10)

Sima, Jonna (2019). *Psykisk ohälsa är en tickande bomb*.

[<https://www.aftonbladet.se/ledare/a/yvo5na/psykisk-ohalsa-ar-en-tickande-bomb>

Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 11 (AB 11)

TT (2019). *Allt fler får melatonin: "Oroande"*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/jPq0a0/allt-fler-barn-far-melatonin-oroande>

Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 12 (AB 12)

Pozar, Irena & Johanna Rapp (2019). *Kvinnor med psykisk ohälsa känner lägst förtroende för vården*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/QoaxrJ/kvinnor-med-psykisk-ohalsa-kanner-lagst-fortroende-for-varden> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 13 (AB 13)

Bergström, Kristoffer (2019). *Här är en killfråga to rule them all*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/y3lgV2/har-ar-en-killfraga-to-rule-them-all> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 14 (AB 14)

Svenson, Olivia (2019). *Experten om psykiska ohälsan hos män: Vi gör skillnad redan på bebisar*. [<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/MRAy2o/experten-om-psykiska-ohalsan-hos-man-vi-gor-skillnad-redan-pa-bebisar> Hämtat: 2019-12-02]

Aftonbladet artikel 15 (AB 15)

Svenson, Olivia (2019). *"Vården är inte anpassad efter män och deras behov"*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/qL6dkz/varden-ar-inte-anpassad-efter-man-och-deras-behov> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 16 (AB 16)

Okänd (2019). *"Alarmerande hur barn och unga mår"*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Vbgyyp/alarmerande-hur-barn-och-unga-mar> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 17 (AB 17)

Nordling, Susanne (2019). *Vi är redo - unga som mår dåligt ska få hjälp*.

[<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/Qld2zJ/vi-ar-redo--unga-som-mar-daligt-ska-fa-hjalp> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 18 (AB 18)

Milstead, Sara (2019). *"Svårt läge för många barn"*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/0ngQwJ/svart-lage-for-manga-barn> Hämtat: 2019-12-02]

Aftonbladet artikel 19 (AB 19)

Söderlund, Frida (2019). *Utbildningsministern: "Psykisk ohälsa är ett folkhälsoproblem"*.

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/vQl6J5/utbildningsministern-psykisk-ohalsa-ar-ett-folkhalsoproblem> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 20 (AB 20)

TT (2019). *Unga i kris saknar stöd.*

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/xRG5dB/unga-i-kris-saknar-stod> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 21 (AB 21)

TT (2019). *Bup efterlyser hjälp från resten av samhället.*

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/2Gdawq/bup-efterlyser-hjalp-fran-resten-av-samhallet> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 22 (AB 22)

Björnlundh, Tove (2019). *Julia, 18, vill stoppa psykisk ohälsa bland unga tjejer.*

[<https://www.aftonbladet.se/svenskahjaltar/a/jdvWVq/julia-18-vill-stoppa-psykisk-ohalsa-bland-unga-tjejer> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 23 (AB 23)

TT (2019). *Nattid: Hatet gör mig bara större.*

[<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/qLVOL0/nattid-hatet-gor-mig-bara-storre> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 24 (AB 24)

Franchell, Eva (2019). *Inte elevernas fel att skolan misslyckas.*

[<https://www.aftonbladet.se/ledare/a/P9dAje/inte-elevernas-fel-att-skolan-misslyckas> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 25 (AB 25)

TT (2019). *Psykisk ohälsa vanligast i kontakter med Bris.*

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/J1d7l8/psykisk-ohalsa-vanligast-i-kontakter-med-bris> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 26 (AB 26)

Tronarp, Gustaf (2019). *Nicole, 22, tog sitt liv inne på rättspsyk: "Försökte få hjälp".*

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/4dpA99/nicole-22-tog-sitt-liv-inne-pa-rattsspsyk-forsokte-fa-hjalp> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 27 (AB 27)

Sohlander, Annika (2019). *Mathias bror tog sitt liv - nu berättar han om sorgen.*

[<https://www.aftonbladet.se/svenskahjaltar/a/0EReGA/mathias-bror-tog-sitt-liv--nu-berattar-han-om-sorgen> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 28 (AB 28)

Öhagen, Angelica (2019). *Sissela får unga att snacka självmordstankar på Instagram.*

[<https://www.aftonbladet.se/svenskahjaltar/a/GGxgO9/sissela-far-unga-att-snacka-sjalvmordstankar-pa-instagram> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 29 (AB 29)

Halvardsson Ekdahl, Lotta (2019). *Mobbning - den dolda orsaken till självmord.*

[<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/zLB9o4/mobbning--den-dolda-orsaken-till-sjalvmord> Hämtat: 2019-12-02].

Aftonbladet artikel 30 (AB 30)

Svenson, Olivia (2019). "*Statistiken är brutal när det gäller självmord*".

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/na17mx/statistiken-ar-brutal-nar-det-galler-sjalvmord> Hämtat: 2019-12-02].

Bilaga 2: Artiklar hämtade från Expressen

Expressen artikel 1 (EXP 1)

Johansson, Linda (2019). *Gör succé på Youtube - nu talar de ut om psykisk ohälsa*. [<https://www.expressen.se/noje/gor-succe-pa-youtube-nu-talar-de-ut-om-psykisk-ohalsa/>] Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 2 (EXP 2)

Håkansson, Gabriella & Ellinor Svensson (2019). *Jasmine Gustafsson: "Får ångest jätteofta"*. [<https://www.expressen.se/noje/jasmine-gustafsson-far-angest-jatteofta/>] Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 3 (EXP 3)

Strand, Siri & Emma Westas Rödin (2019). *Föräldrar, släpp mobilen - era barn mår dåligt*. [<https://www.expressen.se/debatt/foraldrar-slapp-mobilen-era-barn-mar-daligt/>] Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 4 (EXP 4)

Ledarredaktionen (2019). *Är det skärmarna som gör allt fler unga deprimerade?* [<https://www.expressen.se/ledare/ar-det-skarmarna-som-gor-allt-fler-unga-deprimerade/>] Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 5 (EXP 5)

TT (2019). *De flesta skolelever rör på sig för lite*. [<https://www.expressen.se/halsoliv/halsa/de-flesta-skolelever-ror-pa-sig-for-lite/>] Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 6 (EXP 6)

Kardell, Elin (2019). *Allt färre barn idrottar: "Stora konsekvenser"*. [<https://www.expressen.se/sport/foreningsliv/allt-farre-barn-idrottar-stora-konsekvenser/>] Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 7 (EXP 7)

Nordström, Gunnar (2019). *"Jag medicinerade mig själv med alkohol länge"*. [<https://www.expressen.se/sport/qs/jag-medicinerade-mig-sjalv-med-alkohol-lange/>] Hämtat: 2019-12-03].

Expressen artikel 8 (EXP 8)

Friberg, Anna & Mattias Tengblad (2019). *Norska supertalangen försvann: "Brutalt slut"*. [<https://www.expressen.se/sport/skidskytte/norska-supertalangen-forsvann-brutalt-slut/>] Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 9 (EXP 9)

Holmberg, Ludvig (2019). *Skidtalangen Ida, 17: "Ville knappt leva"*. [<https://www.expressen.se/sport/langdskidor/det-ar-jattefarligt-hur-man-pratar-om-detta/>] Hämtat: 2012-12-03].

Expressen artikel 10 (EXP 10)

Fors, Matilda (2019). *"Föll till golvet och började bara skaka"*. [<https://www.expressen.se/sport/foreningsliv/foll-till-golvet-och-borjade-bara-skaka/>]

Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 10 (EXP 10)

TT (2019). *Många lider av långvarig psykisk ohälsa.*

[<https://www.expressen.se/halsoliv/psykologi/angest-och-oro/manga-lider-av-langvarig-psykisk-ohalsa/> Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 11 (EXP 11)

Yoldas, Atilla (2019). *Tyra, 20, tog sitt liv - här är orden hon vill att du ska läsa.*

[<https://www.expressen.se/nyheter/qs/tyra-tog-sitt-liv/> Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 12 (EXP 12)

Yoldas, Atilla (2019). *Hon hetsades till att ta sitt liv i nätforumet.*

[<https://www.expressen.se/nyheter/hon-hetsades-till-att-ta-sitt-liv-i-natforumet/> Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 13 (EXP 13)

Hansson, Malin (2019). *Amandas båda syskon tog sina liv: "Förjävligt".*

[<https://www.expressen.se/nyheter/amandas-bada-syskon-begick-sjalmord-anmaler-psykiatrin/> Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 14 (EXP 14)

Hansson, Malin (2019). *Tanjas sista inlägg - innan hon dog med dottern i famnen.*

[<https://www.expressen.se/nyheter/tanjas-sista-inlagg-innan-hon-dog-med-dottern-i-famnen/> Hämtat: 2019-12-02].

Expressen artikel 15 (EXP 15)

Yoldas, Atilla (2019). *Bills dotter tog sitt liv - nu berättar han om sorgen.*

[<https://www.expressen.se/nyheter/bills-dotter-tog-sitt-liv-nu-berattar-han-om-sorgen/> Hämtat 2019-12-02].

Expressen artikel 16 (EXP 16)

Angemo, Maja m.fl. (2019). *Stor risk att depression hos unga ökar med passiv*

klimatpolitik. [<https://www.expressen.se/debatt/depression-hos-unga-okar-med-passiv-klimatpolitik/> Hämtat: 2019-12-02]

Bilaga 3: Artiklar hämtade från Dagens Nyheter

Dagens Nyheter artikel 1 (DN 1)

Lenas, Sverker (2019). *Bakom vloggen är himlen inte så blå.*

[<https://www.dn.se/kultur-noje/bakom-vloggen-ar-himlen-inte-sa-bla/> Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 2 (DN 2)

Lerner, Thomas (2019). *Psykolog: Det är dags att vi slutar prata om skärmtid.*

[<https://www.dn.se/insidan/psykolog-det-ar-dags-att-vi-slutar-prata-om-skarmtid/> Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 3 (DN 3)

Ludvigsson, Johnny (2019). *“Överdriven skärmtid får barn att må dåligt”.*

[<https://www.dn.se/asikt/overdriven-skarmtid-far-barn-att-ma-daligt/> Hämtad: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 4 (DN 4)

Lerner, Thomas (2019). *Ny studie följer stress och hälsa hos 2.000 unga i tio år.*

[<https://www.dn.se/insidan/ny-studie-foljer-stress-och-halsa-hos-2000-unga-i-tio-ar/> Hämtat: 2019-12-03]

Dagens Nyheter artikel 5 (DN 5)

TT (2019). *Rapport: De flesta skolelever rör på sig för lite.*

[<https://www.dn.se/nyheter/sverige/rapport-de-flesta-skolelever-ror-pa-sig-for-lite/> Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 6 (DN 6)

Carolina Klüft med flera (2019). *“Barn och unga rör sig för litet och äter för onyttigt”.*

[<https://www.dn.se/debatt/barn-och-unga-ror-sig-for-litet-och-ater-for-onyttigt/> Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 7 (DN 7)

TT (2019). *Psykiatrisamordnare: Ungas livsstil sliter på hjärnan.*

[<https://www.dn.se/nyheter/sverige/skl-ungas-livsstil-sliter-pa-hjarnan/> Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 8 (DN 8)

Ejefalk, Mathilda (2019). *Forskare: Ungas vardagsproblem blandas ihop med psykisk ohälsa.*

[<https://www.dn.se/insidan/forskare-ungas-vardagsproblem-blandas-ihop-med-psykisk-ohalsa/> Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 9 (DN 9) 29

Engström, Ingemar, Sven Bremberg & Sofia Wikman (2019). *“Dåligt stöd för att psykiska sjukdomar ökar bland unga”.*

[<https://www.dn.se/debatt/daligt-stod-for-att-psykiska-sjukdomar-okar-bland-unga/> Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 10 (DN 10)

Rosén, Hans (2019). *400 miljoner kronor mer mot psykisk ohälsa.*

[<https://www.dn.se/nyheter/politik/400-miljoner-kronor-mer-mot-psykisk-ohalsa/>]
Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 11 (DN 11)

Kuronen, Alexander (2019). *Bris årsrapport: Samtal om psykisk ohälsa ökar bland unga*. [<https://www.dn.se/nyheter/sverige/bris-arsrapport-samtal-om-psykisk-ohalsa-okar-bland-unga/>] Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 12 (DN 12)

Kuronen, Alexander (2019). *Socialministern om ungas psykiska ohälsa: Har skett över tid*. [<https://www.dn.se/nyheter/sverige/socialministern-om-ungas-psykiska-ohalsa-har-skett-over-tid/>] Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 13 (DN 13)

Sääf, Annie (2019). *Många skolkuratorer hinner inte med arbetet*. [<https://www.dn.se/ekonomi/jobbb-karriar/manga-skolkuratorer-hinner-inte-med-arbetet/>] Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 14 (DN 14)

Halvardsson Ekdahl, Lotta (2019). *“Avskaffa läxorna och minska psykiska ohälsan”*. [<https://www.dn.se/asikt/avskaffa-laxorna-och-minska-psykiska-ohalsan/>] Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 15 (DN 15)

Lerner, Thomas (2019). *De vill sprida hopp till unga med psykisk ohälsa*. [<https://www.dn.se/insidan/de-vill-sprida-hopp-till-unga-med-psykisk-ohalsa/>] Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 16 (DN 16)

Kuronen, Alexander (2019). *Sveriges Elevråd: “Kunskapskraven måste förenklas”*. [<https://www.dn.se/nyheter/sverige/sveriges-elevrad-kunskapskraven-maste-forenklas/>] Hämtat: 2019-12-03].

Dagens Nyheter artikel 17 (DN 17)

Macur, Juliet (2019). *OS-cyklisten Kelly Catlin verkade ämnad för framgång. Då tog hon sitt liv*. [<https://www.dn.se/sport/os-cyklisten-kelly-catlin-verkade-amnad-for-framgang-da-tog-hon-sitt-liv/>] Hämtat: 2019-12-03].

Bilaga 4: Exempel av analyschemat

Expressen artikel 1	Titel: Gör succé på Youtube - nu talar de ut om psykisk ohälsa.	Exempel i texten
Karaktär	Sociala medier bidrar till att unga mår dåligt. Rädsla för att öppna upp och prata om psykisk ohälsa.	“Det var jätteläskigt, jag var rädd inför de första mötena”.
Orsaker	Det skapas en stor press genom sociala medier att man ska ha det perfekta livet.	“Man ser folk i sociala medier som köper det där fina plagget eller dyra lägenheter”.
Lösningar	Lösningar är att öppna upp och tala om problemen och göra en serie som visar hur unga kända människor hanterar sin psykiska ohälsa. Kända personer har ett ansvar att vara öppna med att allt inte är perfekt.	“Sociala medier är väldigt finpolerat, jag sitter i en position att jag kan öppna upp och visa för ungdomar att det finns baksidor med allt”.
Aktörer (drama och roller)	Unga youtubers är de huvudsakliga aktörerna. Som är både offer och ansvariga i situationen. Dels genom att själv vara drabbade men dels genom att vara ansvariga för att öppna upp om psykisk ohälsa.	